

HÁZIREND

*Minden szabály a szabadság korlátozása, ám a szabadság nem azonos a korlátlansággal.
Szabadságunk éppen korlátaink által nyer értelmet, mert korlátainkért cserébe a szabadságot
nyerhetjük.*

Iskolánk Háziarendjét – az intézmény Pedagógiai Programjával, Szervezeti és Működési Szabályzatával összhangban az alábbi alapidokumentumok szerint készítettük el:

- 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról
- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről (továbbiakban Nkt.)
- Az emberi erőforrások miniszterének 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelete a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról (továbbiakban EMMI rendelet)
- A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII.28.) Korm. rendelet
- 245/2024. (VIII. 8.) Korm. rendelet a nevelési-oktatási intézményekben a tiltott és a használatában korlátozott tárgyak köréről, valamint a tárgyakra vonatkozó eljárásrend részletes szabályairól

A házirend jogszabály felhatalmazása alapján szabályozza az iskolai élet egyes területeit, megalkotása a nemzeti köznevelési törvényben meghatározott eljárási rendben történik.

A házirendet az iskola igazgatója készíti el, a nevelőtestület fogadja el. A házirend elfogadásakor, illetve módosításakor az iskolaszék, a diákönkormányzat véleményezési jogot gyakorol.

Dr. Mező Ferenc Általános Iskola Pedagógiai Programja

Dr. Mező Ferenc Általános Iskola Szervezeti és Működési Szabályzata

A Háziarend hatálybalépésének időpontja: 2017. december 1.

Módosítás dátuma: 2022.09.01.

Módosítás dátuma: 2023.08.30.

Módosítás dátuma: 2024.10.22.

Budapest, 2017. november 20.

Gombár Erzsébet
igazgató

Tartalom

A házirend célja és feladata	4
I. Tankötelezettség	5
II. A tanulók kötelességei	5
III. A tanulók jogai	5
IV. Az iskola munkarendje	7
1. Napirend	7
2. A tanulók egészségének, testi épségének megőrzése érdekében szükséges előírások	9
3. A tanulók értékeinek biztonságos megőrzése érdekében szükséges eljárások	9
4. Kapcsolattartás a családdal.....	10
5. Kártérítés	10
6. Mulasztások igazolása, távolmaradási és távozási engedélyek	10
V. A tanulók jutalmazása kedvezmények, fegyelmező intézkedések, fegyelmi vétség	13
VI. A jogkörök gyakorlásának módjai	16
VII. Rendkívüli események esetén szükséges teendők	19
Balesetvédelem, védő-, óvó intézkedések a tanulók részére	19
Eljárás bombariadó esetén	19
Eljárás tűzriadó esetén	19
1. sz. Melléklet	22
Az alsó tagozat osztályozó vizsga minimál követelményei	22
Magyar nyelv és irodalom	22
Angol nyelv	25
Matematika	27
Etika.....	31
Vizuális kultúra.....	32
Technika és tervezés	34
Testnevelés és sport	37
Ének-zene	42
Digitális kultúra	44
A felső tagozat osztályozó vizsga minimál követelményei	46
Magyar nyelv	46
Magyar irodalom	48
Dráma és színház	49
Angol nyelv	49
Történelem.....	56
Matematika	60
Kémia.....	65

Fizika	70
Földrajz.....	72
Természettudomány.....	75
Biológia	78
Testnevelés és sport	79
Vizuális kultúra.....	82
Ének - zene	86
Technika és tervezés	87
Digitális kultúra	90
Etika.....	93
2.sz. Melléklet	95
Tanulósobai szabályzat	95
3.sz. Melléklet	97
A helyiségek és berendezések használati rendje.....	97
4.sz. Melléklet	98
Bántalmazáskezelési protokoll	98

A házirend célja és feladata

1. A házirend az iskola diákjainak alapszabálya. Rögzíti a kötelességeket és a jogokat, az iskola munkarendjét.
2. A házirendbe foglalt előírások célja biztosítani az iskola törvényes működését, az iskolai nevelés és oktatás zavartalan megvalósítását, valamint a tanulók iskolai közösségi életének megszervezését.

A házirend hatálya

1. A házirend előírásai a tanulóközösség minden tagjára, valamint a pedagógusokra, az iskola más alkalmazottjaira és a szülőkre is vonatkoznak, azok betartásáért az iskola valamennyi érintettje fegyelmi felelősséggel tartozik.
2. A házirend előírásai azokra az iskolai és iskolán kívüli, tanítási időben illetve tanítási időn kívül szervezett programokra is vonatkoznak, melyeket a pedagógiai program (és az iskola éves programja) alapján az iskola szervez, és amelyeken az iskola ellátja a tanulók felügyeletét.
3. A házirend a jóváhagyásának napjától visszavonásig érvényes.

A házirend nyilvánossága

1. A házirend előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (tanulónak, szülőnek, az iskola összes alkalmazottjának) meg kell ismernie.
2. A házirend egy-egy példánya megtekinthető: az iskola tantermeiben, az iskola könyvtárban, a diákönkormányzat faliújságján és a segítő pedagógusnál, a szülői szervezet vezetőjénél, az iskola honlapján.
3. A házirend egy példányát a tanulóknak és a szülőknek az első tanév megkezdésekor, átiratkozáskor, illetve a házirend érdemi módosulásakor át kell adni.
4. A házirendet – a köznevelési törvény előírásainak megfelelően – a szülőnek meg kell ismerni.
5. A házirend rendelkezéseinek a tanulókra és a szülőkre vonatkozó szabályait minden tanév elején az osztályfőnökök megbeszélik a tanulókkal az első osztályfőnöki órán; a szülőkkel az első szülői értekezleten. Az érintettek a megismerés tényét aláírásukkal igazolják.

A házirend érvényesülése

A házirend érvényesülését az osztályfőnökök, a diákönkormányzatot segítő pedagógus, a diákönkormányzat tagjai, és minden érintett figyelemmel kíséri. Jogsértés esetén haladéktalanul értesítik az iskola igazgatóját.

A házirend felülvizsgálata

A házirend kiegészítését, módosítását az iskola vezetősége, nevelőtestülete, szülői közössége, iskolaszék és diákönkormányzata kezdeményezheti.

I. Tankötelezettség

Magyarországon minden gyermek tanköteles. A tanulmányi kötelezettség teljesítése 6 éves kortól -16 éves korig tart. A tankötelezettség teljesítése iskolába járással vagy a szülő kérelmére egyéni munkarenddel teljesíthető. A tanulónak a tankötelezettség ideje alatt iskolai tanulmányokat kell folytatnia. Az, aki a tanulmányi kötelezettségének iskolába járással tesz eleget, köteles részt venni az iskolai foglalkozásokon.

II. A tanulók kötelességei

A tanuló kötelessége, hogy:

1. Betartsa az iskolai házirendben foglaltakat.
2. Rendszeresen és pontosan járjon iskolába. Részt vegyen a kötelező és választott foglalkozásokon, a pedagógus által meghatározott felszereléssel.
3. Fegyelmezett munkával, képességeinek megfelelően tegyen eleget tanulmányi kötelességeinek.
4. Közreműködjön saját környezete és az általa alkalmazott eszközök rendben tartásában.
5. Őrizze a közösség vagyonát, óvja felszerelési tárgyait.
6. Óvja saját és társai testi épségét, egészségét. A szülő hozzájárulása esetén részt vegyen, egészségügyi szűrővizsgálaton, elsajátítsa és alkalmazza az egészségét, biztonságát, védő ismereteket.
7. Az iskola, pedagógusai, alkalmazottai, tanuló társai emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartsa, segítse rászoruló tanuló társait.
8. Mulasztásait meghatározott módon igazolja.
9. A balesetvédelmi és tűzrendészeti előírásokat maga és társai érdekében tartsa be.
10. A tanulói ügyeletet ellássa.

III. A tanulók jogai

1. A tanulók az első tanév megkezdésével, illetve átiratkozáskor az iskolával tanulói jogviszonyt létesítenek.
2. Az iskolában, biztonságban és egészséges környezetben nevelkedjen, tanuljon.
3. Személyiségét, emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartásuk, és védelmet biztosítsanak számára a fizikai és lelki erőszakkal szemben.
4. Választhatson a választható tantárgyak, foglalkozások közül. A választás minimum egy évre szól. A döntést követően részvételi és beszámolási kötelezettséggel tartozik. A választható tárgyakat a pedagógiai program, a választás aktuális időpontját az éves munkaterv tartalmazza. A választás a tanulók és a szülők írásbeli tájékoztatása után a szülő írásbeli nyilatkozatával történik. A választás megváltoztatását írásbeli kérelem benyújtása után az iskola igazgatója engedélyezheti.
5. Rendszeres egészségügyi felügyeletben és ellátásban részesüljön.

6. Hozzájusson a jogai gyakorlásához szükséges információkhoz, és tájékoztassák a jogai gyakorlásához szükséges eljárásokról.
7. Részt vegyen a diákkörök munkájában és kezdeményezze azok létrehozását.
8. Tagja lehessen művelődési, művészeti, sport- és más köröknek.
9. A diákönkormányzathoz fordulhasson érdekképviseletért.
10. Látogassa az iskola létesítményeit (könyvtár, sportlétesítmények, számítógép-terem), és használja azok felszereléseit, eszközeit megbízott pedagógus felügyelete mellett. **A helyiségek és berendezések használati rendje** (3. sz. Melléklet).
11. Az emberi méltóság tiszteletben tartásával szabadon véleményt nyilvánítson írásban vagy szóban, de nem sértheti véleményével sem a nevelőtestület, sem tanulóársai személyiségi jogait. Nem valósíthatja meg a rágalmazás vagy a becsületsértés törvényi tényállását.
12. Vallási, világnézeti vagy más meggyőződését, nemzetiségi önazonosságát tiszteletben tartásák.
13. A tanuló jogainak gyakorlása során nem sértheti társai és a közösség jogait.
14. A tanuló az őt hátrányosan érintő döntés, intézkedés ellen önállóan, vagy szülője útján jogorvoslattal élhet. Az oktatási jogok biztosához is fordulhat.
15. Az iskolai munkájáról értesítést kapjon, tanulmányi vagy magatartásbeli értékelésekor az érdemjegyet megtudja. Írásbeli munkáját annak beszedésétől számított 10 munkanapon belül értékelve megtekinthesse.
16. Témazáró dolgozatok időpontjáról és témájáról 5 munkanappal korábban tájékoztatást kapjon.
17. A tanórai foglalkozáson általa készített, termelt termék díjmentesen a tulajdonába kerüljön.
18. A napközis/tanulószobai foglalkozáson való részvétel alanyi jogon, minden tanulói jogviszonnyal rendelkező tanulóknak jár. A napközibe/tanulószobába történő jelentkezés minden tanév elején a szülő írásbeli nyilatkozatával lép életbe. A tanulószoba rendjével a tanuló a jelentkezéskor ismerkedik meg.

IV. Az iskola munkarendje

1. Napirend

1.1. Az iskolába érkezés

- Tanulóinknak az iskolába úgy kell érkezniük, hogy a foglalkozás megkezdése előtt tíz perccel a teremben, szaktantermi foglalkozás esetén a terem előtt kötelesek megjelenni.
- Reggeli ügyeletet előzetes kérvény alapján 7:00 - 7:45-ig, esti ügyeletet 18:00 óráig biztosítunk felügyelettel.
- A tanulók 7:45-kor mehetnek fel a termükbe, 7:45 után érkezők folyamatosan csatlakoznak az osztályaikhoz.

1.2. A tanórai és tanórán kívüli foglalkozások rendje:

Csengetési rend:

0. óra	7:20 – 8:05
1. óra	8:15 – 9:00
2. óra	9:10 – 9:55
3. óra	10:05 – 10:50
4. óra	11:10 – 11:55
5. óra	12:05 – 12:50
6. óra	13:00 – 13:45
7. óra	13:50 – 14:35

Tanulószobai foglalkozás rendje:

12:50 – 13:45	6. órában ügyelet
13:45 – 14:00	jelentkezés a csoportvezetőnél
14:00 – 14:45	ebéd, szabadidős foglalkozás
15:00 – 16:00	tanulási idő
16:00 – 18:00	ügyelet

Intézményünkben a főétkezésre biztosított hosszabb szünet 13:45-14:15-ig tart.

A tanulószobai foglalkozásokról külön szabályzat rendelkezik, melynek felülvizsgálatára minden tanév szeptemberében kerül sor.

1.3. Késésnek minősül, ha a tanuló az első órájának megkezdését jelző csengőszóra még nincs a tanteremben, ill. a további tanórák esetén, ha a tanuló becsengetéskor a tanár után érkezik a tanterembe. A késéseket az órát tartó tanár pontos időponttal adminisztrálja. A késések perceit összeadva, igazolás esetén igazolt, igazolás nélkül igazolatlan órának számít. Az igazolatlan óra következményei a mulasztások 6.3 pontjánál találhatók.

1.4. A tanterekben a tanítási órák alatt tilos a mobiltelefonok, tabletek, okosórák használata. Reggel, jelzőcsengetésig, kikapcsolt állapotban, az erre kijelölt helyre minden tanuló leadja az okos eszközét (tablet, okos óra, telefon), amit tanítás végén kap vissza. A készüléket hang-és képrögzítésre használni tilos. A telefonok tanórai használata akkor engedélyezett, ha a szaktanár a tanulókkal legalább egy tanórával előbb egyeztetve az órai munka részeként, mint digitális eszközt alkalmazza.

A fentiek a napközi és a tanulószobai foglalkozás ideje alatt is érvényesek.

Ha a tanuló nem tartja be a fenti eljárásrendet és mobiltelefonjával, digitális eszközével a tanítási óra menetét zavarja, a jelen lévő pedagógusnak kikapcsolt állapotban köteles átadni, aki

lezárt borítékban a titkársági páncélszekrénybe helyeztetni el. Az eszköz a tanuló törvényes képviselőjének kerül átadásra az intézmény titkárságán 14:00-16:30 között.

1.5. Az óráközi szünet a kicsengetéssel kezdődik, a szünet időtartama nem rövidíthető le. Az iskolai büfé a tanórák közötti szünetekben vehető igénybe. A 20 perces szünetben a tanulók az intézmény szabadtéri területén tartózkodnak.

1.6. Az óráközi szünet rendjéért az ügyeletes tanárok és az ügyeletes tanulók a felelősek, feladataikat az Ügyeleti rend szabályozza.

A hetes feladata:

- a szünetben letörölni a táblát, gondoskodni krétáról,
- az óra elején jelenteni a hiányzókat,
- az irodán jelenteni, ha öt perccel becsöngetés után sem érkezett tanár,
- ellátni a pedagógus által rábízott feladatokat.

1.7. Az utolsó tanítási óra után a tanulók feladata felrakni a székeket a padra, a hulladékot szelektíven kezelni, a hetes feladata becsukni az ablakot, lekapcsolni villanyt. A tanár lekíséri a tanulókat a földszintre vagy a tanulószobára, illetve a napközis terembe.

1.8. A tanórán kívüli foglalkozásokon (IDÖK gyűlés, gazdagító program foglalkozásai, sportkör, versenyek, bajnokságok, diáknapi, tanulmányi kirándulások, alapítványi tanfolyamok, kulturális-, sport-, és egyéb iskolai rendezvények) is érvényesek az iskolai Házirend előírásai.

1.9. Az iskolában lévő liftet csak mozgáskorlátozott tanuló használhatja, illetve olyan tanuló, kísérettel, aki baleset miatt mozgásában korlátozottá vált bizonyos időre.

1.10. A tanuló köteles az iskolában minden alkalmazott felszólítására, a Házirend szellemében, annak rendelkezései szerint cselekedni. Az iskolában tiszta, ápoltságú külsővel, a helyhez, alkalomhoz illő, életkornak megfelelő, ízléses (dekoltázst, hasat és combot takaró) öltözékben kell megjelenni. Kirívó és balesetveszélyes testékszer, tetoválás, műköröm, műszempilla viselése tilos. A haj színezése, festése, smink és körömfestés nem megengedett.

A tanulók kötelesek az iskolai ünnepélyeken és az iskolát képviselő eseményeken ünneplő ruhában megjelenni:

- lányok: fehér blúz, sötét alj, sötét cipő,
- fiúk: fehér ing, sötét nadrág, sötét cipő,
- az iskolai kendő, nyakkendő viselete kötelező.

A testnevelés órák felszerelése: fehér póló, sötét sportnadrág. Az udvari órákra melegítő alsó-felső, udvari sportcipő.

1.11. A BTK által tiltott szimbólumok és közízlést sértő ruhadarabok viselete nem engedélyezett.

1. A tanulók egészségének, testi épségének megőrzése érdekében szükséges előírások

- 1.11. Tanuló csak tanár jelenlétében tartózkodhat tanítási órák után az emeleteken. A tantermek tisztaságának megőrzése az osztályban tanulók kötelessége.
- 1.12. Balesetet vagy egyéb rendkívüli eseményt, szünetben előforduló rendellenességet a tanulónak elsősorban az ügyeletes tanárnak vagy más alkalmazottnak azonnal jelenteni kell.
- 1.13. Tűzveszélyes, tüzet okozó anyagot (gyufa, petárda, öngyújtó, festékszóró, aceton stb.) az iskolába hozni, ill. az iskola által szervezett iskolán kívüli programra elvinni tilos. Megszegése fegyelmi vétség.
- 1.14. Sérülést okozó, veszélyes tárgyakat (kés, bicska, gázspray, világító lézer stb.) az iskolába hozni, ill. az iskola által szervezett iskolán kívüli programokra elvinni tilos. Megszegése fegyelmi vétség.
- 1.15. Az udvaron kavicsot, köveket dobálni, az épületablakon bármely tárgyat kidobni, bedobni tilos.
- 1.16. Az iskola területén, valamint az iskola által szervezett iskolán kívüli programokon alkoholt, energiatalt és koffein tartalmú italt, drogot fogyasztani, dohányozni tilos (hagyományos és elektromos, nikotinos, illetve mentes).

A 175/2003. (X. 28.) Korm. rendeletben felsorolt a közbiztonságra különösen veszélyes eszközök birtoklása szintén tilos.

Ha a tanuló tiltott tárgyat birtokol és ez tudomásunkra jut, akkor a pedagógus felszólítja az átadásra. Amennyiben a tanuló ezt megtagadja a pedagógus értesíti az iskola vezetőjét, a tanuló törvényes képviselőjét vagy az általános rendőri szervezetet az eset súlyosságától függően. Ha a tanuló felszólításra átadja a tárgyat a pedagógusnak, akkor az elhelyezésre kerül a titkársági pánceszekrénybe, amit a törvényes képviselő vehet át.

2. A tanulók értékeinek biztonságos megőrzése érdekében szükséges eljárások

- 2.11. A tanulók érkezés után kabátjukat, cipőjüket, tornafelszerelésüket a folyosói zárt szekrényben helyezték el.
- 2.12. Ebéd előtt a tanulók kabátjukat, táskájukat az erre kijelölt helyre tegyék.
- 2.13. Ha a termet elhagyja az osztály, az osztálytermet zárják be. (Legyen az osztálynak kulcsfelelőse.)
- 2.14. Az öltözőszekrények tisztaságáért, zárva tartásáért a használó osztály a felelős.
- 2.15. Az iskola nem vállal felelősséget az iskolába hozott – tanórához nem kapcsolódó – értékekért, öltözőszekrényben elhelyezett tárgyakért (pl. ékszer, óra, tablet, okosóra, mobiltelefon, pénz, saját görkorcsolya, egyéb sportszerek stb.), ezeket a tanuló csak saját felelősségére hozhatja magával.

3. Kapcsolattartás a családdal

3.11. Az iskola a szülőkkel írásban az E-Ellenőrzőn, üzenőfüzeten, e-mailen keresztül tartja a kapcsolatot.

3.12. E-Napló

A tanulóra vonatkozó értékelések, üzenetek az E-Kréta naplóban jelennek meg. Az elektronikus napló használatához a szülők egyéni belépési kódot kapnak. Az elektronikus ellenőrző elérhető iskolánk honlapján (www.mezosuli.hu). Esetleges belépési problémát az iskola titkárságán kell jelezni.

3.13. A szülők személyesen elsősorban az iskola által kijelölt fogadóórákon, szükség esetén pedig időpont egyeztetés után kereshetik fel az iskola tanárait. Pedagógus kezdeményezésére telefonon és e-mailben is történhet a kapcsolatfelvétel.

3.14. Az iskola épületébe szülő minden esetben a portás engedélyével léphet be ügyintézési céllal, a pedagógushoz pedig előre egyeztetett időpontban a pedagógus kíséretében.

3.15. A délutáni tanulási időben (14:45 – 15:45 - alsó tagozat, 15:00 – 16:00 - felső tagozat) a tanulókat az osztályteremből lehívatni nem lehet.

4. Kártérítés

4.11. A köztulajdon megbecsülése és védelme, az egyéni tulajdon tiszteletben tartása minden – az intézmény területén tartózkodó – személyre nézve kötelező.

4.12. A gondatlan vagy szándékos károkozást a károkozó ill. gondviselője köteles megtéríteni, illetve a kárt helyrehozni. (Végső esetben a károkozás összege polgári peres úton behajtható.) A szándékos károkozás ezen túlmenően még fegyelmi vétségnek is bizonyul és felelősségre vonással jár.

5. Mulasztások igazolása, távolmaradási és távozási engedélyek

5.11. A távolmaradás igazolása

Ha a tanuló a kötelező foglalkozásokról távol marad, akkor mulasztását igazolnia kell. A távolmaradás igazolatlan, ha annak okát nem lehet elfogadni.

5.12. A távolmaradások okai

A mulasztást igazoltnak kell tekinteni, ha a tanuló

- előzetesen engedélyt kapott a távolmaradásra,
- beteg volt és azt igazolta,
- hatósági intézkedés vagy egyéb alapos ok (közlekedési akadály) miatt nem tudott kötelezettségének eleget tenni.
- pályaválasztási célú rendezvényen vesz részt egy tanítási évben legfeljebb két alkalommal (szükséges a szervező intézmény igazolása)

5.13.A mulasztás következményei

Hiányzás esetén, ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, az évfolyamot:

- 1) vagy meg kell ismételni,
  - amennyiben a tanévben az igazolt és igazolatlan óráinak száma meghaladja a 250 órát, nincs elegendő érdemjegye, ezért nem értékelhető,
  - amennyiben a mulasztás egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, nincs elegendő érdemjegye, ezért nem értékelhető;
- 2) vagy osztályozó vizsgát kell tenni, melyhez a nevelőtestület engedélye szükséges.

A nevelőtestület megtagadhatja az osztályozóvizsga letételét, ha a tanuló igazolatlan mulasztása meghaladja a 20 tanórai foglalkozást.

Fegyelmező intézkedések az igazolatlan órák számától függően.

Az osztályozó vizsga tantárgyi/évfolyamonkénti követelményei megegyeznek a kerettantervek alapján készült, a Pedagógiai Program részét képező helyi tanterv adott tantárgyra és évfolyamra vonatkozó követelményeivel (lásd. 1. számú melléklet).

A vizsgák pontos időpontja közzétételre kerül az intézmény honlapján.

Az iskola az első félév tananyagából január második-harmadik hetében, a második félév tananyagából május utolsó vagy június első hetében szervez osztályozó vizsgát. A vizsgák konkrét időpontjáról a tanulót az iskola a vizsga napját megelőző 30 nappal írásban tájékoztatja. A tanuló az osztályozó vizsgára írásban, a vizsga előtt legkésőbb öt munkanappal jelentkezni köteles.

Az igazgató a vizsgázó – kiskorú vizsgázó esetén törvényes képviselője – írásbeli kérelmére engedélyezheti, hogy a vizsgázó az előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.

Igazolatlan hiányzások a kötelező tanórai foglalkozásokról:

- Első alkalommal történő igazolatlan óra: – osztályfőnöki figyelmeztetés, és aszülő értesítése írásban.
- Ismételt igazolatlan óra: - osztályfőnöki rovó – a szülő ismételt értesítése írásban és jelzés a gyermekjóléti szolgálatnak. 10 igazolatlan óra: - igazgatói intő - az iskola hivatalos levélben értesíti az illetékes gyámhatóságot és gyermekjóléti szolgálatot.
- 30 igazolatlan óra: - igazgatói rovó - az iskola hivatalos levélben értesíti az általános szabálysértési hatóságot és ismételten a gyermekjóléti szolgálatot.
- 50 igazolatlan óra: - az iskola hivatalos levélben értesíti a gyámhatóságot, aminek következménye lehet a gyermek védelembe vétele, továbbá a teljes összegű iskoláztatási támogatás folyósításának felfüggesztése.

Hiányzások a szabadon választott tanórai foglalkozásokról:

A nyelvi csoportok kialakítása az év végi értékelés és az év eleji szintfelmérők eredménye alapján történik. A szintfelmérők értékelésének elvét a munkaközösségek éves munkaterve

tartalmazza.

Tanév közben csoportváltásra csak nagyon indokolt esetben van lehetőség. Ennek az eljárásrendje: szülői kérelem vagy szaktanári kérés, az adott munkaközösség vezető véleményének kikérése, majd az igazgató dönt.

Hiányzások a tanórán kívüli foglalkozásokról:

Tanulószobai foglalkozás, napközis foglalkozás. A jelentkezés a szülő és a tanuló döntése. A távolmaradást minden esetben indokolni kell írásban, a gyermekek napközbeni felügyelete, tartózkodásának figyelemmel kísérése miatt. Engedély nélküli távozáskor a szülő telefonon értesítést kap. Ismételt távozás esetén a szülőt írásban tájékoztatjuk, hogy a gyermek felügyeletéért a felelősség nem vállalható. Fejlesztő/felzárkóztató foglalkozáson való részvétel is kötelező, így a mulasztást is igazolni kell.

A tanuló magatartásának értékelésekor az iskolai élet minden területén tapasztalható viselkedés szolgál alapul. A fegyelmező intézkedések következménye a magatartás osztályzat megállapításába beleszámít.

5.14. Családi vagy hivatalos távolmaradási engedélyt a szülő előzetes írásbeli kérése alapján

- az adott tanévben - három napig az osztályfőnök, három napnál hosszabb távolmaradás esetén az igazgató adhat.

5.15. A tanulók mulasztásukat szülői (hét nap egy tanítási évben, azon túl igazgatói egyeztetés szükséges) vagy orvosi igazolással igazolhatják.

5.16. A szülő/gondviselő kötelessége, hogy a mulasztásról az első napon értesítse az osztályfőnököt, az e-Kréta, e-Ügyintézés felületén, ahol majd a Tanulói mulasztás igazolása (TMGI) menüpont alatt feltöltheti az orvos által hitelesnek nem tekinthető elektronikus formában kiadott igazolást is. Ezt az igazolást az intézmény elfogadja. Indokolt esetben az iskola kérheti a hiteles igazolás bemutatását.

5.17. A távolmaradást követő 10 tanítási napon belül nem igazolt mulasztást igazolatlan mulasztásnak kell tekinteni.

5.18. A tanuló az órarend szerinti utolsó órája előtt csak írásbeli engedéllyel hagyhatja el az iskola területét, melyen szerepel az osztályfőnök vagy az iskolavezetés engedélyező aláírása, amit a portásnak távozáskor be kell mutatnia. A szülő/gondviselő kötelessége az ebből következő órai hiányzást igazolni.

6. A tanulószoba rendje (2. sz. Melléklet)

7. Tankönyvellátás iskolán belüli szabályai

Iskolánk tanulói a hatályos jogszabályoknak és rendeleteknek megfelelően ingyen kapják tankönyveiket. Az Oxford Kiadó angol nyelvkönyvei tartós tankönyvnek minősülnek.

8. Intézményi étkezés biztosítása

Az iskolánkban étkezés igénylésére az alábbiakban részletezve van lehetőség:

- ebéd

- reggeli, ebéd
- ebéd, uzsonna
- reggeli, ebéd, uzsonna

A térítési díjak mértékét Budapest Főváros XIV. Kerületi Zuglói Polgármesteri Hivatala határozza meg. Az ételt a Hungast 14. KFT biztosítja.

- A térítési díj befizetésére átutalással, vagy a MultiSchool4 webes felületén van lehetőség.
- A kedvezményre való jogosultságot hivatalos okirattal szükséges igazolni és benyújtani az iskola titkárságán.
- Az étkezésre vonatkozó aktuális információt az iskola honlapján, e-Kréta felületén illetve az intézmény hirdető tábláján tesszük közzé.
- Az intézményből betegség vagy egyéb más okból hiányzó gyermek részére megrendelt ételt a szülő vagy törvényes képviselő a következő módon viheti el:
- Kizárólag e-mailben jelezheti szándékát az adott napon 10 óráig az etkezés@mezosuli.hu címen, a tanuló neve, osztálya és az étkezés típusa megjelölésével.
- Az ételt csak étkezési időben (12:00-14:00 óra között) áll módunkban kiadni.
- Az étel elszállításához a szülőnek kell ételhordót biztosítani. Az ételt tányérban kitalálva veheti át az intézmény által kiállított igazolás ellenében, ami a tálalókonyhán kerül elhelyezésre.

V. A tanulók jutalmazása kedvezmények, fegyelmező intézkedések, fegyelmi vétség

Jutalmazásra az iskola bármely pedagógusa javaslatot tehet. A jutalmazást írásban az E-naplón keresztül a szülő tudomására kell hozni.

1. A tanuló jutalmat kap:

- A tanulmányi versenyen való sikeres szereplésért,
- Az osztály közösségéért végzett munkáért,
- Az iskola közösségéért végzett munkáért,
- Kimagasló tanulmányi- és sportteljesítményért.

A következő fokozatok alkalmazhatók:

- szaktanári dicséret (egy tantárgy esetén iskolai szintű eredménnyel)
- osztályfőnöki dicséret (több tantárgyból elért iskolai eredmény esetén)
- igazgatói dicséret (kerületi vagy annál magasabb szintű eredményekért)

- iskolagyűlésen szóbeli dicséret, oklevél, faliújságon fotó („Büszkék vagyunk rájuk”)
- Az egyes tanévek végén, valamint több éven át kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen, 8. évfolyamosok a ballagáson, az iskola közössége előtt vesznek át.
- A nevelőtestület javaslatára Dr. Mező Ferenc Elismerő Oklevél, Mező- emlékérem, Mező Tiszteleti Jelvény adható ezen díjak alapító okirata szerint, amelyek átadása minden évben a ballagási ünnepségen történik.

Azt a tanulót, aki a házirend előírásait megszegi fegyelmező intézkedésben lehet részesíteni.

2. A tanuló szóbeli vagy írásbeli figyelmeztetésben részesül:

- a tanórai és az óráközi fegyelem,
- a Házirend megsértése miatt

Az írásbeli figyelmeztetés fokozatai:

- szaktanári figyelmeztetés, intő, rovó
- osztályfőnöki figyelmeztetés, intő, rovó
- igazgatói figyelmeztetés, intő, rovó (a vétség mértékétől függően)
- tantestületi figyelmeztetés, intés, megrovás.

3. A fegyelmi büntetés:

Az iskolai konfliktusok megoldásában büntetés helyett a jóvátételen alapuló resztoratív szemléletet kívánjuk alkalmazni.

Az iskolai fegyelmező intézkedések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben a vétség súlyától függően el lehet térni.

Ha a tanuló a kötelességeit vétkesen és súlyosan megszegi, a fegyelmezési fokozatok betartásától el kell tekinteni, és fegyelmi eljárás alapján írásbeli határozattal a tanuló fegyelmi büntetésben részesül.

Súlyos kötelességszegésnek minősülnek az alábbi esetek:

- az agresszió, a másik tanuló megverése, bántalmazása
- az egészségre ártalmas szerek (dohány, szeszesital, drog) iskolába hozatala, fogyasztása, árusítása;
- a szándékos károkozás;
- az iskola nevelői és alkalmazottai, tanulóársak emberi méltóságának megsértése, közösséggellenes vagy azzal fenyegető cselekmények, melyek az intézmény alkalmazottai és tanulói ellen irányulnak.
- ezen túl mindazon cselekmények, melyek a büntető törvénykönyv alapján bűncselekménynek minősülnek.

A tanuló fegyelmi büntetést kap:

- a kötelességek megszegése esetén, (amennyiben fegyelmi vétségnek minősül)
- a fegyelmi eljárás határozata alapján (fegyelmi eljárás indítható a vétség súlyosságától függően)
- Fegyelmező intézkedésként a nevelőtestület határozata alapján a tanuló eltiltható a tanórán kívüli nem kötelező iskolai rendezvényektől, programoktól, mely alkalmazható külön intézkedésként vagy a fenti figyelmeztetési fokozatok valamelyikével együttesen, egy alkalomra, vagy az egész tanévre vonatkozóan.

4. A fegyelmi eljárás lebonyolításának alapvető szabályait a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról rendelet állapítja meg valamint az intézményi SZMSZ tartalmazza.

A fegyelmi eljárást egyeztető eljárás előzheti meg. Az iskolánkban alkalmazott igazgatói meghallgatásra kiemelkedő események megvitatása esetén kerül sor. A meghallgatásról írásbeli értesítést kapnak az érintettek e-Krétán keresztül és postai úton. Mindkét fél sértett és kötelességszegő tanuló/tanulók valamint törvényes képviselője vesz részt a személyes megbeszélésen. Egyeztető eljárás esetén a megállapodás létrehozása, a sérelem orvoslása érdekében a szülői szervezet és diákönkormányzat képviselője is meghívásra kerül. Az egyeztető eljárást írásban kérheti a szülő. Amennyiben nem vezet eredményre az egyeztető eljárás, fegyelmi eljárást kell indítani.

VI. A jogkörök gyakorlásának módjai

1. A tanulók jogait felvételük - beiratkozás, átiratkozás - időpontjától, mint jogviszonyból eredő jogait gyakorolhatják.

Ha az iskola az első évfolyamára történő beiratkozáskor az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni az érintettek között nyilvános sorsolás útján dönt. A szabad férőhelyekre először a halmozottan hátrányos helyzetű, hátrányos helyzetű tanulók kérelmét kell teljesíteni, a halmozottan hátrányos helyzet, hátrányos helyzet tényét a szülő dokumentálni köteles. A halmozottan hátrányos, hátrányos helyzetű tanulók felvételi kérelmének teljesítése után sorsolás nélkül is felvehető a sajátos nevelési igényű tanuló, továbbá az a tanuló, akinek ezt különleges helyzete indokolja.

Különleges helyzetnek minősül, ha a tanuló

- szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő, vagy
  - testvére az intézmény tanulója vagy
  - munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az iskola körzetébentálálható.
2. Iskolánkban a gyermeki jogok érvényesülésének biztosa a gyermekvédelmi felelős. Ha a jog gyakorlásában a tanulót sérelem éri, fordulhat az osztályfőnökhöz, gyermekvédelmi felelőshöz, az iskolai szociális segítőhöz, a diákönkormányzatot segítő tanárhoz és az intézmény vezetéséhez. A tanulók jogainak érvényesítésében segít az iskola honlapján közzétett helyi Bántalmazáskezelési protokoll (4.sz. Melléklet)
  3. A jogok gyakorlásához szükséges információkat a tanuló
    - az osztályfőnöktől (többek között az osztályfőnöki órákon),
    - a szülőjétől (szülői értekezletek, fogadóórákat követően),
    - gyermekvédelmi felelőstől (elsősorban fogadóórán),
    - diákönkormányzatot segítő pedagógustól kaphatja meg.

3.1. A jogok gyakorlásának színtere:

- osztályfőnöki óra
  - diákönkormányzati ülés
  - iskolagyűlés.
4. Az iskola életével kapcsolatos bármely kérdésben a tanuló véleményt nyilváníthat
    - bármely osztályfőnöki órán,
    - osztályképviselő útján a diákönkormányzatban,
    - a diákközgyűlésen a diákönkormányzat működési szabályzatában foglaltak szerint,
    - kérdőív kitöltésével.
  5. A tanuló véleményét diákönkormányzati képviselő útján is elmondhatja. A tanuló véleménye

kinyilvánítása alkalmával nem sértheti meg sem a nevelőtestület, sem tanulóársai személyiségi jogait, illetve nem valósíthatja meg a rágalmozás, vagy a becsületsértés törvényi tényállását.

6. A tanuló kérdést intézhet

- az iskola igazgatójához fogadóóráján
- a Szülői szervezethez, vagy a Szülői szervezet vezetőségéhez bármikor, amikor ülésezik. Az ülések időpontjáról a portán lévő hirdetőtábláról lehet tájékozódni.
- az Intézményi Tanácshoz.

7. A tanuló személyét és tanulmányait érintő ügyekben, valamint jogsérelem esetén a problémához közvetlenül kapcsolódó felnőttöz fordulhat.

Ezt követően:

osztályfőnökéhez, a szaktanáraihoz, napközis nevelőjéhez, tanulószobai csoportvezetőjéhez, az iskola gyermekvédelmi felelőséhez, IDŐK segítő tanárához, az iskola vezetőihez és az Intézményi tanácshoz, akihez kérdést intézhet és arra érdemi választ kell, hogy kapjon 30 napon belül.

Az egyéni jogok gyakorlásakor nem lehet figyelmen kívül hagyni a többi diák és mások jogainak érvényesülését.

8. A diákönkormányzattal kapcsolatos rendelkezések:

- A diákönkormányzat saját szabályzata alapján működik.
- Az iskolai közösségek életüket érintő bármely kérdésben az IDŐK-ön keresztül érvényesíthetik jogaikat.
- A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.
- Szóban évente egy alkalommal a diákközgyűlésen, a nevelőtestület előtt meghatározott napon, az Igazgató előtt fogadónapján. Írásbeli véleményét a nevelőtestülethez, az igazgatóhoz bármikor eljuttathatja. Arra érdemi választ 30 napon belül kell kapnia.
- A diákönkormányzat véleményezési joga szempontjából az iskola tanulólétszámának 25%-át meghaladó közösség minősül nagyobb közösségnek.
- Az iskola a diákönkormányzat működéséhez az alábbi feltételeket biztosítja. anyagi támogatás iskolai szintű programokhoz, helyiség az önkormányzat megbeszéléseihez, kellékek az önkormányzati faliújsághoz.
- A diákönkormányzat évenkénti döntése alapján részt vesz iskolai programok szervezésében, tervezésében, önálló programokat szervezhet.
- A diákönkormányzat évenként egy tanítási nélküli munkanap programjáról dönt, melyről a nevelőtestület véleményt nyilvánít.
- A tanulók - az iskolai tanulólétszám 25%-a támogatásának beszerzésével, a

nevelőtestület véleményének meghallgatásával, az igazgatóhoz benyújtott kérelemmel – diákköröket hozhatnak létre.

8.1.A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- a házirend elfogadása előtt,
- a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához,
- az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,
- a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,
- az intézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekben.

A diákönkormányzat véleményezési joga szempontjából az iskola tanulólétszámának 25%-át meghaladó közösség minősül nagyobb közösségnek.

Az iskola a diákönkormányzat működéséhez az alábbi feltételeket biztosítja. anyagi támogatás iskolai szintű programokhoz, helyiség az önkormányzat megbeszéléseihez, kellékek az önkormányzati faliújsághoz.

A diákönkormányzat évenkénti döntése alapján részt vesz iskolai programok szervezésében, tervezésében, önálló programokat szervezhet.

A diákönkormányzat évenként egy tanítási nélküli munkanap programjáról dönt, melyről a nevelőtestület véleményt nyilvánít.

A tanulók - az iskolai tanulólétszám 25%-a támogatásának beszerzésével, a nevelőtestület véleményének meghallgatásával, az igazgatóhoz benyújtott kérelemmel – diákköröket hozhatnak létre.

VII. Rendkívüli események esetén szükséges teendők

Balesetvédelem, védő-, óvó intézkedések a tanulók részére

1. A tanítás első napján a balesetvédelmi oktatás minden tanuló számára kötelező. A tanév közben beiratkozó tanulónak az osztályfőnök ezt pótlólag tartja meg.
2. A kiemelt veszélyforrásokat rejtő órákon (kémia, fizika, technika, testnevelés, napközi, tanulószoba) a szaktanár, ill. a napközis nevelő, tanulószobai csoportvezető által ismertetett szabályok mindenki számára kötelezőek.
3. A tanuló joga, hogy az iskolában, biztonságban és egészséges környezetben neveljék és oktassák, ugyanakkor kötelessége, hogy
  - óvja saját és társai épségét, egészségét,
  - elsajátítsa és alkalmazza az egészséget és biztonságot védő ismereteket,
  - azonnal jelentse az iskola pedagógusának, ha saját magát, társait vagy másokat veszélyeztető állapotot, tevékenységet, vagy balesetet észlelt,
  - azonnal jelentse az iskola pedagógusának - amennyiben ezt állapota lehetővé teszi - ha megsérült.

Eljárás bombariadó esetén

A tanítás első napján a balesetvédelmi és tűzvédelmi oktatás mellett a bombariadó esetén szükséges teendőket is köteles a tanuló megismerni, melyek a következők:

1. Alapelv, hogy a bomba akárhol ott lehet, ezért a riadó tudomásulvételétől kezdve semmihez nem szabad nyúlni, saját felszerelésen és ruházaton kívül.
2. A tanulók a felnőttek vezetésével felszerelésük, ruházatuk magukhoz vétele után – azokat gyorsan ellenőrizve, lehetőség szerint - a kivonulási utakon, fegyelmezetten elhagyják az épületet.
3. A teremajtókat, az öltözőszekrényeket nyitva kell hagyni.
4. Az iskola tanulói felnőttek felügyelete alatt (lehetőleg osztályfőnök) az iskola melletti parkban további intézkedésig gyülekeznek — rossz idő esetén az iskola vezetőségének szervezésében lehetőleg fedett helyen várakoznak.
5. Az épületbe való visszatérés csak rendőri engedély után történhet.
6. Az igazgató indokolt esetben elrendelheti a tanítási nap megismétlését más (pl. szombati) napon.

Eljárás tűzriadó esetén

Tűz vagy tűzveszély észlelésekor haladéktalanul fel kell hívni a közelben tartózkodók figyelmét, és a helyszínt - az órát tartó, ill. az ügyeletes tanár irányításával -, a lehető leggyorsabban a legrövidebb menekülési útvonalon el kell hagyni!

Minél gyorsabban jelezni kell a portán és az irodában a tűz észlelését, hogy az épületben tartózkodók tudomást szerezhessenek a veszélyről.

A tűzriadót folyamatos szaggatott csengetés jelzi. A jelzőcsengő meghibásodása esetén a tűzriadót felnőtt dolgozók jelzik az osztályoknak.

Az épület elhagyására a lehető legközelebbi kijáratot kell igénybe venni, majd az iskola melletti parkban kell gyülekezni osztályonként az órát tartó tanár, ill. az osztályfőnök irányításával. (Erre azért van szükség, hogy rögtön kiderüljön, ha valaki nem jött ki az épületből, és esetleg veszélyben van.)

A legközelebbi kijáratok a tantermekben és a folyosókon kifüggesztett útvonalon érhetők el.

Kijáratok

- az iskola főkapuja
- a tornatermi szertár és tornatermi tanári szoba melletti, iskolaudvarra nyíló ajtók
- az iskolai büfével szemben lévő kijárat
- a földszinti lift melletti ajtók.

Amíg az osztályt felügyelő tanár engedélyt nem ad a távozásra, ill. az osztályba való visszatérésre, a tanulóknak az épület előtt kell várakozni.

Amennyiben közvetlen élet - vagy balesetveszély (pl. füstmérgezés) nem fenyeget és mód van rá, kizárólag felnőtt irányításával - meg kell próbálni a tüzet eloltani a kihelyezett oltókészülékekkel, ill. lehetőség szerint megakadályozni a tűz tovább terjedését - éghető tárgyak tűz közeléből való elhordásával, valamint az értékesebb berendezési tárgyak (pl. video, számítógép) kimentését a felügyelő tanár által meghatározott helyre, az épület egy másik - a veszélyzónától távol eső - termébe, vagy esetleg az épületen kívülre.

Tűzoltás előtt mindenképpen áramtalanítani kell a helyiséget, ezt csak felnőtt végezheti. A portás a tűzriadót követően áramtalanítja az egész épületet.

Minden helyiségben, ill. folyosón olyan tűzoltó készülék van elhelyezve, amely az ott ill. a közelben lévő berendezési tárgyak meggyulladásakor alkalmas annak eloltására. Pl. számítógéptűzet csak halonnal oltó készülékkel szabad eloltani.

Az eloltott tűzről értesíteni kell az iskola tűzvédelmi felelősét még akkor is, ha sem baleset, sem anyagi kár nem keletkezett.

Amennyiben iskolai dolgozó, tanár nem tartózkodik a közelben, a tanulóknak önálló "akcióra" nem szabad vállalkozniuk. Az épületet - a veszélyzónát kikerülve - el kell hagyni, és az iskolai tűzvédelmi felelőst értesíteni a tűzről!

Tűzriadó esetén a tanítás, iskolai programok folytatásáról, vagy megszakításáról az igazgató vagy helyettese rendelkezik. Indokolt esetben elrendelheti a tanítási nap megismétlését más (pl. szombati) napon.

Tűzriadó esetén utólag tájékoztatni kell az iskola tűzvédelmi felelősét és az iskola vezetését a riadó körülményeiről.

Tűzriadó esetén az épületben tartózkodó minden felnőttnek kötelessége az esetleges pánik elkerülése érdekében a tanulók menekülését irányítani, szervezni!

VIII. Záró rendelkezések

A Köznevelési törvény és a végrehajtási rendeletei, az iskola Pedagógiai Programja, valamint a Szervezeti és Működési Szabályzata és a Házi rend részletesen tartalmazzák a diákok egyéni és kollektív jogait. Ezek a dokumentumok az iskola igazgatójánál, iskolatitkáránál, könyvtárban, az intézmény honlapján a közzétételi listán mindenki számára hozzáférhetőek.

A Házi rend érvényesülését a diákönkormányzat, annak segítő pedagógusai, a az iskolai gyermekvédelmi felelős, a nevelőtestület és az iskola vezetése kíséri figyelemmel.

A Házi rendet az osztályfőnök a tanulókkal a tanév első osztályfőnöki óráján, a szülőkkel pedig az első szülői értekezleten ismerteti. Mind a tanuló, mind a szülők a tudomásulvételt aláírásukkal igazolják. Módosulás esetén a hatálybalépést követő első osztályfőnöki órán, ill. szülői értekezleten kerül ismertetésre.

Jelen Házi rend 2017. december 1-én lép hatályba és visszavonásig érvényes. Az érvényben lévő házi rend módosítását kezdeményezheti az iskola igazgatója, a nevelőtestület, az iskolaszék, a diákönkormányzat iskolai vezetősége, a szülői szervezet iskolai vezetősége. A módosítás a köznevelési törvényben meghatározott eljárási rendben történik.

A Házi rendet a hatálybalépést követően 2 évente, ill. jogszabályváltozás esetén felülvizsgálatra és módosításra kerül.

Az iskola házi rendjének betartása a Dr. Mező Ferenc Általános Iskola minden diákjának, pedagógusának, munkavállalójának és az iskolával egyéb jogviszonyban álló személynek alapvető kötelessége. A házi rendet az iskola nevelőtestülete fogadta el, amelynek során az iskolaszék és a diákönkormányzat és a Szülői Szervezet véleményezési jogát gyakorolta, amit jelen aláírásukkal megerősítenek.

A módosítást előterjesztés után a nevelőtestület, döntési jogkörével élve 2024.10.22.-én elfogadta.

Gombár Erzsébet

igazgató

Kocsis Klaudia
diákönkormányzat vezetője

Varga-Tamás Anikó
Szülői Szervezet elnöke

1. sz. Melléklet

Helyi tanterv

Az alsó tagozat osztályozó vizsga minimál követelményei

Magyar nyelv és irodalom

1. évfolyam

Szóbeli kifejezés: Tudjon beszámolni egyéni vagy közös élményről tanítói kérdések segítségével. Képes legyen egyszerű szóbeli közlések megértésére, utasítások végrehajtására, kérdésekre való válaszadásra. Tanítója segítségével követhetően számoljon be élményeiről, olvasmányai tartalmáról. Tudjon 2-3 összefüggő mondatot alkotni a képről.

Olvasás és szövegértés: Képes legyen a magyar ábécé betűinek fölismerésére, összeolvasására. Ismert és begyakorolt szöveget szótagolva, pontosságra törekvően olvasson fel. Tanítója segítségével emelje ki az olvasottak lényegét.

Írás, íráshasználat: Helyesen válassza el az egyszerű szavakat. Képes legyen a vonalrendszerben való tájékozódásra, a kiejtés szerint írandó szavak írására. Tudjon szószerkezeteket, egyszerűbb mondatokat írni. Tudjon másolni: írottról-írottra, nyomtatottról-írottra. Felszólításra, segítséggel javítsa hibáit. A betűket megközelítően szabályosan alakítsa és kapcsolja egymáshoz.

Megtanulandók: 3-4 mondóka, találós kérdés, szólás, közmondás, a tanító által választott memoriter.

2. évfolyam

Szóbeli kifejezés: Tudjon rövid szöveget alkotni képről vagy képsorról. Tudja elmondani a megismert olvasmányok eseménysorát kérdések segítségével. Tudjon beszélni egyéni vagy közös élményről tanítói kérdések segítségével.

Olvasás és szövegértés: Olvasson a tanuló némán rövid szépirodalmi szöveget, bizonyítsa a szövegértést a feladatok szóbeli és írásbeli megoldásával: nevezze meg a szereplőket és a hozzájuk kapcsolódó főbb eseményeket. Legyen képes rövid szöveg lassú folyamatos vagy szótagoló hangos olvasására. Tartson szünetet a mondatok végén. Érzékeltesse a mondatok lezárását, a hangok időtartamát. Törekedjen a beszélő szándékának visszaadására. Felszólításra, segítséggel javítsa hibáit.

Irodalmi ismeretek: Különböztesse meg a verset a prózától. Csoportosítsa a mesék gyakran előforduló szereplőit. Tudja, hogy a verset általában versszakok alkotják. Ismerje fel, hogy a műköltészeti alkotásoknak van címe, gyűjtője. Használjon gyermeklexikont címszó megadásával.

Megtanulandók: 3-4 mondóka, találós kérdés, szólás, közmondás, vers, a tanító által választott memoriter.

Írás, íráshasználat: A tanuló írása – a betűk alakja és kapcsolása – a normához közelítsen. Helyezze el írásmunkáját gazdaságosan. Másoljon a tanuló írott és nyomtatott szövegről. Írjon a tanuló szavakat, 3-4 szóból álló mondatokat tollbamondásra. Írjon szavakat, 3-4 szavas

mondatokat emlékezetből. Hibáit nevelői segítséggel tudja javítani.

Nyelvtan: A felismerés és a megnevezés szintjén ismerje a tanuló a kérdő és a kijelentő mondatokat. Kérdésekre csoportosítson szavakat. Ismerje a szótó és a toldalék fogalmát. Tudja az abc-t, nevezze meg a magán- és mássalhangzókat. Képes legyen a szavakat szótagolni.

3. évfolyam

Szóbeli kifejezés: A tanuló értelmesen és érthetően fejezze ki a gondolatait. Életkorának megfelelő szókinccsel rendelkezzen, és ezt helyesen alkalmazza a szövegalkotó feladatokban. Kapcsolódjon be a csoportos tevékenységekbe, törekedjen az együttműködésre.

Olvasás és szövegértés: Felkészülés után folyamatosan, érthetően olvasson fel ismert szöveget. Életkorának megfelelő szöveget értsen meg néma olvasás útján. Az olvasottakkal kapcsolatos véleményét legyen képes megfogalmazni.

Irodalmi ismeretek: Feladatainak megoldásához szükség szerint vegye igénybe az iskola könyvtárát. A könyvekben, gyermekújságokban a tartalomjegyzék segítségével igazodjon el. Adott vagy választott témáról tudjon 6-8 mondatos elbeszélő fogalmazást írni a tanult fogalmazási ismeretek alkalmazásával.

Megtanulandók: A memoriterek szövegűen mondja el. Képes legyen 3-4 találós kérdés, szólás, közmondás és a tanító által választott memoriter elmondására.

Írás, íráshasználat: Írásbeli munkái legyenek rendezettek, olvashatóak. Tudja munkáit segítséggel ellenőrizni, hibáit javítani. A 3. osztályos vonalrendszerben tudjon tájékozódni.

Nyelvtan: Ismerje fel a tanult szófajokat. A begyakorolt szókészlet körében helyesen alkalmazza a helyesírási szabályokat és a tanult nyelvtani ismereteket.

4. évfolyam

Szóbeli kifejezés: A tanuló értelmesen és érthetően fejezze ki gondolatait. Használja a mindennapi érintkezésben az udvarias nyelvi fordulatokat. Beszédstílusát igazítsa a beszélgető partneréhez. Kapcsolódjon be a csoportos beszélgetésbe, vitába, történetalkotásba, közös élményekről, tevékenységekről való beszélgetésekbe, értékelésbe.

Olvasás és szövegértés: Felkészülés után folyamatosan, érthetően, a mondatvégi írásjeleknek megfelelő hanglejtéssel olvasson fel ismert szöveget. Felszólításra, segítséggel javítsa hibáit. Életkorának megfelelő szöveget értsen meg néma olvasás után. Az olvasottakkal kapcsolatos véleményét fogalmazza meg. A megértést igazolja feladatok megoldásával.

Irodalmi ismeretek: Nevezze meg az olvasmányok szereplőit és azok tulajdonságait. Azonosítsa a történet idejét és helyszínét. Egyszerű szerkezetű mesék, elbeszélések tartalmát időrendben, több összefüggő mondatnál vázlatpontok segítségével mondja el. Az olvasókönyvi szövegeket csoportosítsa formájuk, műfajuk szerint. A könyvekben, gyermekújságokban a tartalomjegyzék segítségével igazodjon el. Használja a gyermeklexikonokat.

Adott vagy választott témáról 8-10 mondatos fogalmazást készítsen a tanult ismeretek alkalmazásával.

Megtanulandók: A memoriterek szövegűen mondja el. Képes legyen a tanító által

választott memoriterek elmondására.

Írás, íráshasználat: Írásbeli munkái rendezettek, olvashatóak legyenek. Helyesírását önellenőrzéssel vizsgálja felül, szükség esetén segítséggel javítsa.

Nyelvtan: Az alsó tagozaton tanult nyelvtani ismeretek rendszerezettek legyenek. Ismerje fel a tanult szófajokat, és nevezze meg azokat szövegben is. A begyakorolt szókészlet körében helyesen alkalmazza a helyesírási szabályokat.

Angol nyelv

4.évfolyam

Témakörök

Iskola, barátok

- Iskolám, osztálytermünk.
- Tantárgyaim, osztálytársaim, barátaim.

Szabadidő, szórakozás

- Szabadidős tevékenységek.
- Kedvenc időtöltésem.

Természet, állatok

- Kisállatok, kedvenc állataim.
- Állatok a ház körül.
- Vadon élő és állatkerti állatok.

Ünnepek és hagyományok

- Az én ünnepeim.
- Ünnepek itthon.

Idő, időjárás

- Évszakok és hónapok.
- A hét napjai és a napszakok.
- Az óra. Időjárás.

Fogalomkörök – nyelvi struktúrák

- Számok ismerete 0-100- ig.
- Tiltások, tiltó utasítások.
- Mennyiségek kifejezése.
- Helyhatározói előljárószavak ismerete.
- Időjárás leírása.
- Folyamatos jelen idő.
- Egyszerű jelen idő.
- Személyes névmások tárgy esete.
- Iskolai tantárgyak, az órarend, napi.
- Tevékenységek leírása.

- Gyakoriságot kifejező határozószavak.
- Sorszámnevek, dátumok kifejezése.
- A létige múlt ideje.

Beszédszándékok köre

- A beszédszándék kifejezése egyszerű nyelvi eszközökkel egyszerű kérdések feltevése ismert témákról, illetve válaszadás egyszerű nyelvi eszközökkel hozzá intézett kérdésekre.
- Rövid beszélgetés folytatása ismert témákról egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal.
- Rövid, egyszerű szövegek előadása; az ismert szöveg célnyelvi normákhoz közelítő kiejtése helyes intonációval és megfelelő beszédtempóban.

Írásbeli készségek

- Tanult szavakat, ismerős mondatokat lemásol, minta alapján egyszerű, rövid szövegeket alkot.

Olvasott szöveg értése

- Ismert szavakat rövid szövegeket elolvas és megért jól ismert témában.

Hallott szöveg értése

- A tanuló aktívan részt vesz a célnyelvi tevékenységekben, követi a célnyelvi óravezetést, az egyszerű tanári utasításokat, megérti az egyszerű, ismerős kérdéseket, válaszol ezekre, kiszűri egyszerű, rövid szövegek lényegét.

Matematika

1. évfolyam

Gondolkodási és megismerési módszerek

- Halmazok összehasonlítása az elemek száma szerint. Halmazalkotás.
- Összehasonlítás, azonosítás, megkülönböztetés. Közös tulajdonság felismerése, megnevezése.
- Több, kevesebb, ugyanannyi fogalmának helyes használata.
- Néhány elem sorba rendezése próbálgatással.

Számтан, algebra

- Számok írása, olvasása (20-as számkör).
- Számok helye a számegyenesen. Számszomszédok értéke. Természetes számok nagyság szerinti összehasonlítása.
- Matematikai jelek: +, -, =, <, > ismerete, használata.
- Összeadás, kivonás, bontás, pótlás.
- Szöveges feladat értelmezése rajz segítségével.
- Páros és páratlan számok megkülönböztetése.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Növekvő és csökkenő számsorozatok szabályának felismerése, a sorozat folytatása.

Geometria

- Vonalak (egyenes, görbe) ismerete.
- Tájékozódási képesség, irányok ismerete.

2. évfolyam

Gondolkodási és megismerési módszerek

- Halmazok összehasonlítása az elemek száma szerint. Állítások igazságtartalmának eldöntése.
- Összehasonlítás, azonosítás, megkülönböztetés. Több, kevesebb, ugyanannyi fogalmának helyes használata.

Számтан, algebra

- Számok írása, olvasása (100-as számkör). Helyi érték, alaki érték, valódi érték fogalma.
- Számok helye a számegyenesen. Számszomszédok értéke. Természetes számok nagyság szerinti összehasonlítása.
- Számok képzése, bontása helyi érték szerint.
- Matematikai jelek: +, -, •, :, =, <, >, ( ) ismerete, használata.

- Összeadás, kivonás, szorzás, osztás szóban és írásban.
- Szorzótábla ismerete a százaskörben.
- Szöveges feladat értelmezése, leírása számokkal.
- Páros és páratlan számok megkülönböztetése.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Növekvő és csökkenő számsorozatok szabályának felismerése, a sorozat folytatása.
- Számpárok közötti kapcsolatok felismerése.

Geometria

- Vonalak (egyenes, görbe) ismerete.
- Tájékozódási képesség, irányok ismerete.
- A hosszúság, az űrtartalom, a tömeg és az idő mérése. A szabvány mértékegységek: cm, dm, m, cl, dl, l, dkg, kg, perc, óra, nap, hét, hónap, év ismerete, eszközhöz rendelése, tárgy és mérték összepárosítása.

3. évfolyam

Gondolkodási és megismerési módszerek

- Adott tulajdonságú elemek halmazba rendezése.
- Annak eldöntése, hogy egy elem beletartozik-e egy adott halmazba.

Számтан, algebra

- Számok írása, olvasása 1000-es számkörben. Helyi érték, alaki érték, valódi érték fogalma.
- Természetes számok nagyság szerinti összehasonlítása 1000-es számkörben.
- A matematika különböző területein, az ésszerű becslés és a kerekítés alkalmazása.
- Fejben számolás ezres számkörben százásokra végződő számokkal.
- A szorzótábla biztos ismerete 100-as számkörben. Számolási algoritmus ismerete és alkalmazása nagyobb számokkal (nagyegyszereg).
- Összeg, különbség, szorzat, hányados fogalmának ismerete. Műveleti sorrend ismerete, alkalmazása.
- Háromjegyű számok összeadása, kivonása, szorzás egyjegyű számmal írásban.
- Műveletek ellenőrzése.
- Szöveges feladat: a szöveg értelmezése, adatok kigyűjtése, megoldási terv, becslés, ellenőrzés, az eredmény realitásának vizsgálata.
- Többszörös, osztó, osztható, maradék fogalmának ismerete.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Szabályfelismerés, szabálykövetés. Növekvő és csökkenő számsorozatok felismerése, készítése.

Geometria

- A szabvány mértékegységek: mm, km, ml, cl, hl, g, t, másodperc.
- Átváltások szomszédos mértékegységek között.
- Hosszúság, távolság és idő mérése (egyszerű gyakorlati példák).
- Háromszög, négyzet, téglalap, sokszög létrehozása egyszerű módszerekkel, felismerésük, jellemzőik.
- Kör fogalmának tapasztalati ismerete.
- A szög fogalmának tapasztalati ismerete.
- A test és a síkidom közötti különbség megértése.
- Kocka, téglatest, felismerése, létrehozása, jellemzői.
- Gömb felismerése.
- Négyzet, téglalap kerülete.

Valószínűség, statisztika

- Tapasztalati adatok lejegyzése, táblázatba rendezése. Táblázat adatainak értelmezése.
- Biztos, lehetetlen, lehet, de nem biztos tapasztalati ismerete.

4. évfolyam

Gondolkodási és megismerési módszerek

- Halmazba tartozó elemek közös tulajdonságainak felismerése megnevezése.
- Annak eldöntése, hogy egy elem beletartozik-e egy adott halmazba.

Számтан, algebra

- Számok írása, olvasása, helyi érték, alaki érték, valódi érték fogalma
- 10 000-es számkörben.
- Negatív számok a mindennapi életben (hőmérséklet, adósság).
- Törtek a mindennapi életben: 2, 3, 4, 10, 100 nevezőjű törtek megnevezése, lejegyzése szöveggel, előállítás a hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel.
- Természetes számok nagyság szerinti összehasonlítása 10 000-es számkörben.
- A matematika különböző területein, az ésszerű becslés és a kerekítés alkalmazása.
- Fejben számolás 10000-ig nullára végződő egyszerű esetekben.
- A szorzótábla biztos ismerete 100-as számkörben.
- Összeg, különbség, szorzat, hányados fogalmának ismerete. Műveleti sorrend ismerete,

alkalmazása.

- Négyjegyű számok összeadása, kivonása, szorzás egy- és kétjegyű számmal írásban.
- Osztas egyjegyű számmal írásban.
- Műveletek ellenőrzése.
- Szöveges feladat: a szöveg értelmezése, adatok kigyűjtése, megoldási terv, becslés, ellenőrzés, az eredmény realitásának vizsgálata.
- Többszörös, osztó, maradék fogalmának ismerete.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Szabályfelismerés, szabálykövetés. Növekvő és csökkenő számsorozatok felismerése, készítése.

Geometria

- Egyenesek kölcsönös helyzetének felismerése: metsző és párhuzamos egyenesek.
- A szabvány mértékegységek: mm, km, ml, cl, hl, g, t, másodperc. Átváltások szomszédos mértékegységek között.
- Hosszúság, távolság és idő mérése (egyszerű gyakorlati példák).
- Háromszög, négyzet, téglalap, sokszög létrehozása egyszerű módszerekkel, felismerésük, jellemzőik.
- Kör fogalmának tapasztalati ismerete.
- A szög fogalmának tapasztalati ismerete: derékszög felismerése.
- A test és a síkidom közötti különbség megértése.
- Kocka, téglatest, felismerése, létrehozása, jellemzői.
- Gömb felismerése.
- Négyzet, téglalap kerülete.
- Négyzet, téglalap területének mérése különféle egységekkel, területlefedéssel.

Valószínűség, statisztika

- Tapasztalati adatok lejegyzése, táblázatba rendezése. Táblázat adatainak értelmezése.
- Biztos, lehetetlen, lehet, de nem biztos tapasztalati ismerete.

Informatikai ismeretek

- Tanári segítséggel az életkorának megfelelő oktatási célú programok használata.
- Egy rajzoló program ismerete; egyszerű ábrák elkészítése, színezése.
- Együttműködés interaktív tábla használatánál

Etika

1-2. évfolyam

- A tanuló életkorának megfelelő reális képpel rendelkezzen saját külső tulajdonságairól, tisztában legyen legfontosabb személyi adataival.
- Képes legyen kapcsolatba lépni és a partner személyét figyelembe véve kommunikálni környezeté tagjaival, különféle beszédmódokat tudjon alkalmazni.
- A beszélgetés során tartsa be az udvarias társalgás elemi szabályait.
- Törekedjen rá, hogy érzelmeit a közösség számára elfogadható formában nyilvánítsa ki.
- Legyen képes érzéseit, gondolatait és fantáziaképeit vizuális, mozgásos vagy szóbeli eszközökkel kifejezni.

3-4. évfolyam

- A tanuló életkorának megfelelő szinten legyen képes saját külső és belső tulajdonságairól megnyilvánulni.
- Legyen képes figyelni az őt körülvevő emberekre és velük természetes módon kommunikálni, másokkal kapcsolatot kialakítani.
- Érzelmileg kötődjön a magyar kultúrához, fogadja el az övétől eltérő kultúrák szokásait, hagyományait, tartsa tiszteletben azokat.
- Értse és fogadja el a szabályok fontosságát a közösségben, alkalmazkodjon hozzájuk.
- Képes legyen elvonatkoztatni és - a saját nézőpontjától eltérő módon - értékelni a környezetében történő eseményeket.

Vizuális kultúra

1. évfolyam

- Ismerje az évfolyam számára előírt eszközöket, és tudja azokat rendeltetésszerűen használni.
- Tudja a felszerelését önállóan rendben tartani.
- Tudjon az életkornak megfelelő, felismerhető ábrázolást készíteni.
- Tudja élményeit és emlékeit kifejezni, illusztrációt készíteni; síkbábót és egyszerű jelmezt készíteni; jeleket, ábrákat készíteni; egyszerű tárgyakat alkotni.
- Tudjon viszonyítani (kisebb-nagyobb).
- Ismerje fel a fő színeket, a fehéret és a feketét.
- Tudjon vonal, folt és színeképzéssel alkotást létrehozni.
- Tudja mi a sík, tömeg, térforma (tapasztalás, érzékelés).
- Tudja, mi a pont, egyenes, görbe, kör.
- Legyen képes egyszerű tárgyak létrehozására.
- A szobor, festmény, tárgy, épület közötti különbségeket ismerje fel.
- Legyen képes látványok, műalkotások néhány perces szemlélésére.

2. évfolyam

- A képzelőerő, belső képalkotás fejlődése.
- Az életkornak megfelelő, felismerhető ábrázolás készítése.
- Az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználat, a környezettudatosság szempontjainak egyre szélesebb körű figyelembevételével.
- A felszerelés önálló rendben tartása.
- A közvetlen környezet megfigyelése és értelmezése.
- A képalkotó tevékenységek közül személyes kifejező alkotások létrehozása.
- Téralkotó feladatok során a személyes térbeli szükségletek felismerése.
- Alkotótevékenység és látványok, műalkotások szemlélése során néhány forma, szín, vonal, térbeli hely és irány, felismerése, használatára.
- A szobor, festmény, tárgy, épület közötti különbségek felismerése.
- Látványok, műalkotások néhány perces szemlélése.
- Az alkotó és befogadó tevékenység során a saját érzések felismerése, és azok kifejezése.

3. évfolyam

- Az alkotásra, megfigyelésre, elemzésre vonatkozó feladatok életkornak megfelelő értelmezésére.
- Élmény- és emlékkifejezés vizuális megjelenítésére, illusztrációk, síkbábok, jelek, ábrák Készítésére, egyszerű tárgyak alkotására.
- Az újként megismert anyagok és eszközök, technikák az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználatára.
- A legismertebb formák, színek, vonalak, térbeli helyek és irányok, illetve komponálási módok használatára.
- A szobrászati, festészeti, tárgyművészeti, építészeti területek közötti különbségek differenciálására.
- Látványok, műalkotások megfigyeléseinek során kialakult gondolatok, érzések elmondására.

4. évfolyam

- Az alkotásra, megfigyelésre, elemzésre vonatkozó feladatok életkornak megfelelő értelmezése.
- Élmény- és emlékkifejezés, illusztráció készítése; síkbáb és egyszerű jelmez készítése; jelek, ábrák készítése; egyszerű tárgyak alkotása.
- Az újként megismert anyagok és eszközök, technikák az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználatára.
- A legismertebb formák, színek, vonalak, térbeli helyek és irányok, illetve komponálási módok használata, látványok, műalkotások olvasásába is beépítve.
- Téralkotó feladatok során a személyes preferenciáknak és a funkciónak megfelelő térbeli szükségletek felismerése.
- A szobrászati, festészeti, tárgyművészeti, építészeti területek közötti különbségek további differenciálása (pl. festészetben belül: arckép, csendélet, tájkép).
- Látványok, műalkotások megfigyeléseinek során kialakult gondolatok, érzések elmondására a tantervben meghatározott legfontosabb fogalmak használatával, az életkornak megfelelően.
- Legyenek képesek tárgyak különböző nézeti rajzának elkészítésére.
- Ismerjenek legalább három műalkotást és annak alkotóját.
- Tárgyalkotás során ismerjék és alkalmazzák a balesetvédelmi szabályokat.

Technika és tervezés

1. évfolyam

- A család szerepének, időbeosztásának és egészséges munkamegosztásának megértése.
- A háztartási és közlekedési veszélyek tudatosulása, egészséges veszélyérzet.
- Példák ismerete az egészséges, korszerű táplálkozás és a célszerű öltözködés terén.
- A hétköznapijainkban használatos anyagok (fa, papír, textil) felismerése, tulajdonságaik megállapítása vizsgálatok alapján, a tapasztalatok megfogalmazása.
- A közlekedési veszélyforrások tudatosulása. Az útesten való átkelés szabályainak tudatos alkalmazása. A kulturált és balesetmentes járműhasználat (tömegközlekedési eszközökön és személygépkocsiban történő utazás) szabályainak gyakorlati alkalmazása.
- Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során.
- Az elvégzett munkáknál alkalmazott eszközök biztonságos, balesetmentes használata.

2. évfolyam

- A hétköznapijainkban használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása érzékszervi megfigyelések és vizsgálatok alapján, a tapasztalatok megfogalmazása.
- Használati utasítások betartása.
- Életkori szintnek megfelelő problémafelismerés, problémamegoldás.
- Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során.
- Egyszerű tárgyak elkészítése mintakövetéssel és önállóan.
- Célszerű takarékoság lehetőségeinek ismerete.
- Képlékeny anyagok, papír, faanyagok, fémhuzal, szálak anyagok, textilek magabiztos alakítása.
- A munka közbeni célszerű rend, tisztaság fenntartása.
- Munkaeszközök célszerű megválasztása és szakszerű, balesetmentes használata.
- A család szerepének, időbeosztásának és egészséges munkamegosztásának megértése.
- Alapvető háztartási feladatok, eszközök, gépek és az ezekkel kapcsolatos veszélyforrások ismerete.
- A háztartási és közlekedési veszélyek tudatosulása.
- A kulturált és balesetmentes járműhasználat (tömegközlekedési eszközökön és személygépkocsiban történő utazás) szabályainak gyakorlati alkalmazása.
- Az útesten való átkelés szabályainak tudatos alkalmazása.

- A gyalogosokra vonatkozó közlekedési szabályok tudatos készségszintű alkalmazása.
- Példák ismerete az egészséges, korszerű táplálkozás és a célszerű öltözködés terén.
- Rendezvények, ünnepek, jeles napok, népszokások ismerete, aktuális dekoráció készítése.

3. évfolyam

- Képes a mindennapokban nélkülözhetetlen praktikus ismeretek – háztartási praktikák – elsajátítására.
- Legyen képes a közös értékek, szokások, hagyományok őrzésére, kulturált ünneplésre.
- Képes a hétköznapijainkban használatos anyagok felismerésére, tulajdonságaik megállapítására, érzékszervi megfigyelések és vizsgálatok alapján, a tapasztalatok megfogalmazására.
- Képes egyszerű tárgyakat elkészíteni mintakövetéssel.
- Tudja a munkaeszközöket célszerűen megválasztani és szakszerűen, balesetmentesen használni.
- Képes a gyalogosokra vonatkozó közlekedési szabályok tudatos készségszintű alkalmazására.
- A biztonságos kerékpárhasználat és tömegközlekedési eszközhasználat szabályainak ismerete, alkalmazása szituációs játékokban.
- Képes az aktív részvételre, önállóságra és együttműködésre a tevékenységek során.
- Legyen képes elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazására.

4. évfolyam

- Mindennapokban nélkülözhetetlen, praktikus ismeretek – háztartási praktikák – elsajátítása és begyakorlása.
- Használati utasítások értő olvasása, betartása.
- Sikerélmények (a felfedezés és önálló próbálkozások öröme, motiváló hatás érvényesülése tárgyalásról).
- A hétköznapijainkban használt anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása érzékszervi megfigyelések és vizsgálatok alapján, a tapasztalatok megfogalmazása.
- Egyszerű tárgyak elkészítése mintakövetéssel.
- Munkaeszközök célszerű megválasztása és szakszerű, balesetmentes használata.
- A gyalogosokra vonatkozó közlekedési szabályok tudatos, készségszintű alkalmazása.
- Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során.
- Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása.

- Épített környezet, korszerű építmények megnevezése.
- Az anyagfeldolgozás általános jellemzőinek bemutatása.
- A technológiai lépések helyes alkalmazása konkrét feladatokban.
- Önálló tervezés és kivitelezés a tárgyalakításban.
- Az anyagok takarékos és célszerű felhasználása a munkadarab elkészítésekor.
- Legyen képes alkalmazni néhány kézműves technikát.

Testnevelés és sport

1-2. évfolyam

- 3 perces egyenletes tempójú futás egyenes irányban és irányváltoztatással.
- A kötélben hanyatt fekvésből felhúzni magát állásba. Kötélre felugrás mászókulccsal, és a helyzet megtartása 4-5 másodpercig.
- Bordásfalon nyújtott karú függésből lábemelés 2-3-szor.
- 2-3 karhajlítás és nyújtás fekvőtámaszban.
- Bukfenc előre és hátra, gyertya.
- Kézállásba fellendülés segítséggel.
- Távolba dobás kislabdával: 12-14 méter (fiúk), 10 méter (lányok).
- Pattintott labdavezetés egyenes irányban.
- Labdafeldobás 2-3 méter magasba és labda elkapás kétkezes mellső fogásba.
- Labdaterelés egyenes irányban és irányváltoztatással.
- Egykezes és kétkezes alsó és mellső átadás technikájának ismerete, bemutatása (pár segítségével).
- Helyből távolugrás páros lábról.
- Sprint futásban 30 méteren: 6,5 másodperc (fiúk), 6,6 másodperc (lányok).
- Válgjon jellemzővé tanulók magatartásában a szervezett, rendhez való alkalmazkodás (alakításban is), tevékenységükben az óra szükségszerű menetéből fakadó korlátozások megtartása.

Gimnasztika

- Sajátítsanak el a tornára is alkalmas szabadgyakorlatot.
- Tudják a tanult gimnasztikai alapformákat összekötni.

Futásgyakorlatok

- Sajátítsák el az alábbi mozgásműveleteket:
- Futásban: gyors és kitartó futás; lépésnyújtás; lépésváltás; utánlépésekkel futás; irány- és iramváltoztatás („fékezés és gyorsítás);
- Legyenek képesek futás közben lépésnyújtást, felugrást, arcirányváltoztatásokat végrehajtani, majd szükség szerint megállni vagy tovább futni.

Ugrásgyakorlatok

- Tudjanak helyből páros, nekifutással, egy lábbal elugrani.

Dobásgyakorlatok

- Sajátítsák el dobásban: egyszerű egy – és kétkezes alsó és felső dobásokat.

- Tudják a dobás helyes ívét és erejét megválasztani.

Támasz- és függésgyakorlatok

- sajátítsák el a kézen – lábon történő helyváltoztató mozgásokat több változatban, és alkalmazzák sikeresen, nehezített feltételek között is (vízszintes és rézsútos padon; akadályleküzdésekben pl. négykézlábjárás + gurulás, futás + átbújás + futás stb.). Alkalmazzák a tanult támasz és függésgyakorlatok vízszintes akadályokon is.

Labdagyakorlatok

- Legyenek képesek a dobás ívét és erejét megválasztani; térd – és állmagasság között érkező (közepes nagyságú felfúj) labdát elkapni. Sajátítsák el a labdavezetést egy kézzel kb. 10-15 mp -ig; a rúgást a lábfej belső részével.

Játékok, versenyek

- Legyenek képesek játékos versengésben, játékokban egyszerű feladatokat megoldani, mozgásokat az akadály térbeli jellemzőihez hozzáigazítani.
- Alakuljon ki saját teljesítményükkel kapcsolatban egészséges becsvágyuk, a közös feladatokban – sikertelenség esetén – vegyék észre saját hibázásukat is.
- Váljanak fokozatosan képessé a figyelem megosztását kívánó feladatok megoldására is (pl. játék közben az eredmény számontartása, megállapodás szerinti jelre tevékenység váltás) és legalább egy társsal való együttműködés megvalósítására (páros feladatok; dobások társnak).

3.évfolyam

Rendgyakorlatok

- Alakzatok felvétele és változtatása a reprodukálás szintjén.

Gimnasztika

- Gimnasztikai gyakorlatok végzése bemutatott v. a pedagógus által elmondott utasítások alapján.

Járások és futások

- A változó feltételeknek megfelelően tudja szabályozni járását, futását. A helyből és nekifutással történő ugrások összerendezett végrehajtása.

Dobások

- A tevékenység céljának és a labda sajátosságainak megfelelő dobásmód megválasztása és végrehajtása. Két kezes felső, két kezes mellső, két kezes alsó, egy kezes felső átadás technikai ismerete, gyakorlati bemutatása helyből és mozgás közben.

Szökdelések és ugrások

- Helyből és nekifutással történő ugrások összerendezett végrehajtása.

Támasz-, függés- és egyensúlygyakorlatok

- Legyen képes különböző játékos és egyszerű egyensúlygyakorlatok elvégzésére változó körülményekkel. A testtömeg megtartása függésben és támaszban. Mászókötélen mászókulcsolással mászási kísérletek. Tudja bemutatni az órán tanult támasz és egyensúly gyakorlatokat önállóan.

Labdás gyakorlatok

- Labdaterelés egyenes irányban és irányváltoztatással. Pattintott labdavezetés egyenes irányban és irányváltoztatással. Feldobások és elkapások két kezes bölcsőfogással és felső kosárfogással. Szemből érkező labda elkapása két kezes mellső kosárfogással. Labdavezetés lábbal egyenes irányban és irányváltoztatással.

Küzdő feladatok és játékok

- Kulturált, sportszerű test-test elleni küzdelem elfogadása és végrehajtása.

Foglalkozások a szabadban

- Speciális szabadtéri játékok, sorversenyek, évszaktól függően.
(Ugróiskolák, fogócskák, labdázás.) Rendszeres mozgásos tevékenységek a szabadban.

4.évfolyam

Az egészség testi fejlődés segítése

- A tanulók életkorának megfelelően fejlődjön keringési és légzési mozgatórendszerük.
- Rendszeresen végezzenek mozgástevékenységet.
- Ismerjék saját motorikus képességeiket, azok fejlesztésének, fenntartásának módjait.
- Aktív és egyre tudatosabb testmozgással előzzék meg a tartási rendellenességek kialakulását, kerüljék a gerincoszlopot károsító helyzeteket és mozgásokat.
- Alakuljon ki a testtartásért felelős izmok izomegyensúlyának és a medence középállásának automatizálása.
- Szilárduljon egészségük, váljanak ellenállókká a betegséggel szemben.

A mozgáskultúra fejlesztése

- Tudjanak gyorsan és kitartóan futni.
- Iramukat igazítsák a távhoz, terephez; akadályok leküzdéséhez.
- Sajátítsanak el ugrás, dobás (hajítás, lökés, vetés) technikákat.
- Legyenek képesek egyszerű hely és helyzetváltoztatásokra támasz és függésben.
- Legyenek képesek a természetes mozgások tökéletes végrehajtására.
- Jellemezze tevékenységüket kreativitás a feladathelyzetekben.

- Elemi szintű játékkészség birtokában szívesen vegyenek részt egyszerűsített sportjátékokban.
- Önmagukhoz képest mutassanak fejlődést a koordinációs és kondicionális képességméréseknél.
- Életkoruknak megfelelően, fejlett izomzattal legyenek képesek uralni testtömegüket a különböző feladatmegoldások során.
- Legyenek képesek összerendezett mozgásokra.
- Ismerjék a játékok elemi szabályait és tartsák be!

A mozgásigény fenntartásának követelményei

- Alakuljon ki a tanulóknak az igény az iskolán kívüli és az iskola utáni önállóan végzett mozgásos tevékenységre.
- Élményként éljék meg a játékot, versengést, sportolást!
- Vegyenek részt rendszeresen a szabadidőben szervezett sportfoglalkozásokon, versenyeken, edzéseken.
- Alapozódjon meg az egészséges életmód és a rendszeres fizikai aktivitás iránti igényük.

Rendgyakorlatok

- Alakzatok felvétele és változtatása a reprodukálás szintjén.
- Az óraszervezés szempontjából szükséges foglalkozási formák és alakzatok ismerete, **azokat együttes, gyors és célszerű végrehajtása.**

Gimnasztika

- Gimnasztikai gyakorlatok végzése a pedagógus által elmondott utasítások alapján, majd önállóan is.
- Határozott formájú 4-8 ütemű szabad-, társas-, pad- és bordásfalgyakorlatok.

Járások és futások

- A változó feltételeknek megfelelően tudja szabályozni járását, futását.
- Hajtsa végre az indítás jeleinek megfelelő mozgáselemeket.
- Legyen képes kitartó futásra 10- 12 percig saját tempóban.

Szökdelések és ugrások

- Közepes lendületű nekifutással végrehajtott ugrások hangsúlyozott elrugaszkodással, harmonikusan.
- Helyből távolugrás fiú: 120 cm, lány: 100 cm.
- Szökdelő iskolák, sorozatugrások egy- és páros lábon.

Dobások

- A megfelelő dobásmód kiválasztása és végrehajtása.
- Célbadobások.

Támasz-, függés- és egyensúlygyakorlatok

- Testtömegük megtartása támaszban és függésben, majd mozgás közben.
- Padon, alacsony gerendán járások, szökkenések, fordulatok, lábcserék, leugrások.

Labdás gyakorlatok

- Labdavezetések
- Labdaátadások és -átvételek helyben és mozgás közben.
- Vegyen részt többféle labdajátékokban.

Küzdő feladatok és játékok

- Kulturált, sportszerű test-test elleni küzdelem elfogadása és végrehajtása.

Foglalkozások a szabadban

- Speciális szabadtéri játékok, sorversenyek, évszaktól függően. (Ugróiskolák, fogócskák, labdázás.)
- Rendszeres mozgásos tevékenységek a szabadban.

Ének-zene

1. évfolyam

- A tanulók 10 népdalt és gyermekdalt elő tudnak adni a kapcsolódó játékokkal emlékezetből. Csoportosan bátran, jó hangmagasságban énekelnek, képesek az új dalokat rövid előkészítést követően hallás után könnyedén megtanulni.
- A 2/4-es metrumot helyesen hangsúlyozzák.
- A tanult zenei elemeket (ritmus, dallam) felismerik. A megismert ritmikai elemeket tartalmazó ritmusgyakorlatot pontosan, folyamatosan szólaltatják meg csoportosan és egyénileg is.
- Képesek csendben, társaikkal együtt a zenét hallgatni, megfigyelésekkel tapasztalatokat szereznek, melyek esztétikai és egyszerű zenei elemzés alapjául szolgálnak.

2. évfolyam

- A tanulók 20 népdalt, gyermekdalt, népi mondókát elő tudnak adni a kapcsolódó játékokkal emlékezetből. Csoportosan bátran, jó hangmagasságban énekelnek, képesek az új dalokat rövid előkészítést követően hallás után könnyedén megtanulni.
- Részt vesznek a generatív játékokban és feladatokban. Érzik az egyenletes lüktetést, tartják a tempót, érzékelik a tempóváltozást. A 2/4 és 4/4-es metrumot helyesen hangsúlyozzák.
- A tanult zenei elemeket (ritmus, dallam) felismerik kottaképről (kézjel, betűkotta). A megismert ritmikai elemeket tartalmazó ritmusgyakorlatot pontosan, folyamatosan szólaltatják meg csoportosan és egyénileg is. A tanult dalok stílusában megszerkesztett rövid dallamfordulatokat kézjelről, betűkottáról és tanári segítséggel szolmizálva éneklük.
- Képesek csendben, társaikkal együtt a zenét hallgatni, megfigyelésekkel tapasztalatokat szerezni. Ismereteket szereznek a hangszerekről.

3. osztály

4. A tanulók 20 dalt (15 népzenei és 5 műzenei szemelvény) elő tudnak énekelni emlékezetből a-e” hangterjedelemben több versszakkal, csoportosan. A népdalokat csokorba szedve is éneklük. Csoportosan bátran és jó hangmagasságban énekelnek a dalok élményekből kiinduló, szövegtartalmat kifejező megszólaltatásával. Képesek az új dalokat rövid előkészítést követően tanári segítséggel kézjelről vagy betűkottáról előbb szolmizálva, majd szöveggel megtanulni.
5. Részt vesznek a generatív játékokban és feladatokban. Képesek ritmusvariációt, ritmussort alkotni. A 2/4 és 4/4-es metrumot helyesen hangsúlyozzák.
6. A tanult zenei elemeket (pl. metrum, ritmus, dallam, dinamikai jelzések) felismerik

- kottaképről (kézjel, betűkotta). Az ismert dalokat olvassák kézjelről, betűkottáról és csoportosan. A megismert ritmikai elemeket tartalmazó ritmus gyakorlatot pontosan,
7. folyamatosan szólaltatják meg csoportosan és egyénileg is. A tanult dalok stílusában megszerkesztett rövid dallamfordulatokat kézjelről, betűkottáról szolmizálják.
  8. Megkülönböztetik a tudatos zenehallgatást a háttérzenétől. Meg tudják nevezni a zeneművekben megszólaló ismert hangszertípusokat. A formai építkezés jelenségeit (azonosság, hasonlóság, különbözőség, variáció) meg tudják fogalmazni.
  9. Meghallgatják az életkori sajátosságaiknak megfelelő zenei részleteket.

4.osztály

- A tanulók 30 dalt (25 népzenei és 5 műzenei szemelvény) el tudnak énekelni emlékezetből a-e” hangterjedelemben több versszakkal, csoportosan. A népdalokat csokorba szedve is éneklük. Csoportosan bátran és jó hangmagasságban énekelnek a dalok élményekből kiinduló, szövegtartalmat kifejező megszólaltatásával. Képesek az új dalokat rövid előkészítést követően tanári segítséggel kézjelről vagy betűkottáról előbb szolmizálva, majd szöveggel megtanulni.
- Részt vesznek a generatív játékokban és feladatokban. Képesek ritmusvariációt, ritmussort alkotni. A 3/4-es és 4/4-es metrumot helyesen hangsúlyozzák.
- A tanult zenei elemeket (pl. metrum, ritmus, dallam, dinamikai jelzések) felismerik kottaképről (kézjel, betűkotta). Az ismert dalokat olvassák kézjelről, betűkottáról és csoportosan. A megismert ritmikai elemeket tartalmazó ritmus gyakorlatot pontosan, folyamatosan szólaltatják meg csoportosan és egyénileg is. A tanult dalok stílusában megszerkesztett rövid dallamfordulatokat kézjelről, betűkottáról és hangjegyről szolmizálják.
- Megkülönböztetik a tudatos zenehallgatást a háttérzenétől. Meg tudják nevezni a zeneművekben megszólaló ismert hangszertípusokat. A formai építkezés jelenségeit (azonosság, hasonlóság, különbözőség, variáció) meg tudják fogalmazni.
- Figyelmesen hallgatják az életkori sajátosságaiknak megfelelő zenei részleteket.

Digitális kultúra

3.évfolyam

A tanuló

- ismerje a számítógép fő részeit;
- a billentyűzet és az egér funkcióit használja.
- a tanult informatikai alapfogalmakat megérti.
- alapszinten ismeri az egyszerű grafikus és szöveges felületet.
- cselekvések sorrendiségét tanári segítséggel felismeri.
- segítséggel, életkornak megfelelő, ismert elektronikus média eszközeit megfelelően használja.
- a játékos oktatóprogramokat segítséggel használ.

4.évfolyam

A tanuló

- ismerje a számítógép működését;
- ismerje a számítógép használatára vonatkozó szabályokat;
- tudja használni az alapvető informatikai eszközöket;
- legyen képes interaktív kapcsolatot tartani a számítógép segítségével;
- tudjon készségfejlesztő számítógépes szoftvereket használni;
- tudjon készíteni egyszerű, rajzos és személyhez kötődő dokumentumokat;
- legyen képes a rajzeszközök megfelelő használatára;
- tudjon rövid dokumentumokat készíteni tanári segítséggel;
- legyen képes animációk megtekintésére;
- legyen képes a médialejátszó alkalmazására;
- legyen képes a személyekhez, vagy más tantárgyi tartalmakhoz kapcsolódó adatok -
- kiválasztására, rögzítésére;
- legyen képes közhasznú információforrások használatára;
- legyen képes információt kifejezni beszéddel, írással, rajzzal, jelekkel;
- ismerje az algoritmus hétköznapi fogalmát;
- legyen képes problémák megoldására tanári segítséggel;
- tudjon technócgafikával ábrákat készíteni;
- legyen képes egyszerű helyzetekkel kapcsolatos kérdések megfogalmazására;

- legyen képes irányított módon információt keresni;
- ismerje néhány infokommunikációs eszköz lehetőségeit és kockázatait;
- ismerje a személyi információk és a személyes adatok fogalmát;
- ismerje a netikett alapjait;
- ismerje a gyerekeknek szóló legelterjedtebb elektronikus szolgáltatásokat;
- legyen képes eligazodni az iskolai könyvtár tér- és állományszerkezetében;
- ismerje a könyvtárak alapszolgáltatásait;
- ismerje az elterjedt dokumentumtípusokat;
- legyen képes a források azonosító adatainak megállapítására.

A felső tagozat osztályozó vizsga minimál követelményei

Magyar nyelv

5. évfolyam

Szövegalkotás: Rövid terjedelemben, fél oldalon (5-6 mondat) képes elbeszélést írni egy élményéről. A fogalmazást tagolja: a bevezetés, tárgyalás, befejezés egységekre. Munkája megfelel ezen részek tartalmi követelményeinek.

Szövegértés: Egy oldalnyi könnyen érthető szövegben tud önállóan: információt visszakeresni, tájékozódni, számadatokat összehasonlítani

Nyelv(tan)i ismeretek: Biztosan felismeri a magánhangzót és a mássalhangzót. Tudja szótagolni az egyszerű és az összetett szavakat. Felismeri a hangrendi törvényeket a szavakban. Egyszerűbb szavakban le tudja választani a szóelemeket: a szótót és a toldalékot. A köznyelvi beszédben előforduló rokon értelmű szavakat ismeri, használja.

Helyesírás: Le tudja írni helyesen: az igekötős igéket, a tulajdonnév egyszerűbb fajtáit (személynév, állatnév, ország neve, folyó neve). A mondatvégi írásjelet jól használja, tehát felismeri a beszélő szándékát.

6. évfolyam

Szövegalkotás: Egy megadott témáról, a címnek megfelelően, fél oldalon (5-6 mondat) ki tudja fejteni gondolatait. A fogalmazást tagolja: a bevezetés, tárgyalás, befejezés egységekre. Munkája tartalmas, logikus.

Szövegértés: Könnyen érthető (1-2 oldalnyi) szövegben tájékozódik. Az utasítást megérti, és annak megfelelően dolgozik. A neveket, adatokat, összefüggéseket megtalálja. Kevés adatot, számjegyet tartalmazó táblázatot vagy grafikont is megért.

Nyelv(tan)i ismeretek: felismeri az alapszófajokat (ige, főnév, melléknév, számnév, személyes névmás, kérdő névmás, főnévi igenév)

Helyesírás: Le tudja írni helyesen: az igekötős igéket, a tulajdonnév egyszerűbb fajtáit (személynév, állatnév, ország neve, folyó neve, lakcíme, a saját iskolája neve). A mondatvégi írásjelet a beszélő szándékának megfelelően használja.

7. évfolyam

Szövegalkotás: Egy oldalnyi terjedelemben (8-10 mondat) tud elbeszélést vagy jellemzést írni. Egy irodalmi művel/ szereplővel kapcsolatban összefüggően ki tudja fejteni gondolatait. Érvelni képes egy megadott témában. Van saját véleménye az olvasott művel kapcsolatban, és azt el tudja mondani.

Szövegértés: Hosszabb szövegben is tájékozódik, megérti az olvasottakat. Megtalálja az utasításnak megfelelő információt, az összefüggéseket észreveszi, tud következtetést levonni. Saját szavaival meg tudja fogalmazni a választ. Néhány pontos vázlatot tud írni a szöveghez.

Nyelv(tan)i ismeretek: Felismeri és tudja alkalmazni a beszélő szándéka szerinti mondatfajtákat (kijelentő, kérdő, felkiáltó, felszólító, óhajtó mondat). Elemzéssel meg tudja keresni a mondatban a fontosabb mondatrészeket (állítmány, alany, tárgy, helyhatározó,

időhatározó, módhatározó, eszközhatározó, minőség-, mennyiség-, birtokos jelző). Ábrázolja mondatábrával a mondatrészek közötti összefüggést.

Helyesírás: Le tudja írni helyesen: az igekötős igéket, a tulajdonneveket. A mondatvégi írásjelet a beszélő szándékának megfelelően használja.

8. évfolyam

Szövegalkotás: Egy oldalnyi terjedelemben (8-10 mondat) - a hármas tagolásnak megfelelően ki tudja fejteni gondolatait egy megadott témában. Van határozott állásfoglalása az olvasott műről, illetve a szereplő jelleméről. Ezt összefüggően, érvekkel alátámasztva képes kifejtetni (pl. ajánlás).

Szövegértés: Hosszabb szöveget is mégért. Vissza tudja keresni a z utasításnak megfelelően az információkat. A szövegben határozottan felismeri a sorrendiséget, az összefüggéseket, az információk kapcsán alapvető matematikai műveleteket (összeadás, kivonás, szorzás, osztás) el tud végezni. Képes rá, hogy önállóan vázlatot készítsen.

Nyelv(tan)i ismeretek: Meg tudja különböztetni egymástól az egyszerű és összetett mondatokat. Felismeri, megnevezi és ábrázolja a mellérendelő összetett mondatokat. Az alárendelő összetett mondatokban a tagmondatok közötti nyelvtani viszonyt felismeri. A szokásos jelöléssel ábrázolja. A tagmondatok sorrendjét helyesen látja. Meg tudja különböztetni az egyszerű szót az összetett szótól. Megnevezi az összetett szó szóelemeit (előtag, utótag). Tisztában van a képző szerepével, vagyis tud megadott alapszó +képző segítségével új szót alkotni. Mondatot alkot ezzel a szóval, tehát érti a jelentését.

Helyesírás: Le tudja írni helyesen: az igekötős igéket, a tulajdonneveket. A mondatvégi írásjelet a beszélő szándékának megfelelően használja. Az összetett mondatban kiteszi a vesszőt a tagmondatok határán.

Magyar irodalom

5. évfolyam

Olvasás: Nem szavanként, hanem folyamatosan olvas. Észreveszi a hibát, melyet önállóan, illetve tanári kérésre ki tud javítani.

Beszédképesség: Egy rövid, olvasott mese tartalmát tömören el tudja mondani. Pontosan megnevezi a helyszínt és a szereplőket. Néhány mondatban megfogalmazza a véleményét az olvasottakról.

Műismeret: Petőfi Sándor: János vitéz / Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk. **Fogalmak:** hasonlat, megszemélyesítés, metafora, elbeszélő költemény, regény. **Memoriter:** Petőfi Sándor: János vitéz / 5 vsz./

6. évfolyam

Olvasás: Kevés hibával, folyamatosan olvas. Önállóan javítja a hibáit. Az olvasási tempó közelít a természetes beszéd tempójához.

Beszédképesség: Az olvasott mondárról összefüggően tud beszélni a megadott szempont szerint. Van véleménye a műről, s ezt ki is fejti.

Műismeret: Arany János: Toldi / Gárdonyi Géza: Egri csillagok.

Fogalmak: epikus művek szerkezete, elbeszélő költemény, epika, regény, hasonlat, megszemélyesítés, metafora, allagória.

Memoriter: Arany János: Toldi /2 vsz./

7. évfolyam

Olvasás: Kevés hibával, folyamatosan olvas. Önállóan javítja a hibáit. Az olvasási tempó közelít a természetes beszéd tempójához. Érti az olvasottakat, melyet kifejező olvasása tükröz.

Beszédképesség: Össze tudja foglalni az olvasott mű tartalmát. A kulcsszavakat felismeri, s ezek segítségével képes megfogalmazni a mű mondanivalóját.

Műismeret: Kölcsey Ferenc: Huszt, Himnusz / Vörösmarty Mihály: Szózat Petőfi Sándor: Szeptember végén.

Fogalmak: líra, óda, elégia, epigramma, hasonlat, megszemélyesítés, metafora, allegória.

Memoriter: Kölcsey Ferenc: Himnusz.

8. évfolyam

Olvasás: Kifejezően, a természetes beszédnek megfelelően olvas. Kevés hibát vét, melyet észrevesz és javít. Olvasása egyaránt kifejezi a szöveg értelmi és érzelmi jellemzőit.

Beszédképesség: Tömörítve és részletezve is ki tudja fejteni gondolatait az olvasott műről.

Szabatosan, világosan megfogalmazza véleményét, s érvel az igaza mellett.

Műismeret: Ady Endre: A föl-földobott kő / József Attila: Születésnapomra. Radnóti Miklós: Nem tudhatom

Fogalmak: epika, líra, óda, elégia, epigramma, hasonlat, megszemélyesítés, metafora, allegória, szimbólum, alakzatok: ellentét, párhuzam, felkiáltás, fokozás, költői kérdés.

Memoriter: Radnóti Miklós: Nem tudhatom.

Dráma és színház

5. évfolyam

- A kifejező közlés alapjainak elsajátítása – artikulációs gyakorlatok, tempó- hangsúly- és hanglejtésgyakorlatok;
- Egy választott történet szituációkra bontása, döntési helyzetek elemzése, feldolgozása dramatikus tevékenységekkel (Egy 5. osztályban tanult kedvenc mese és/ vagy a János vitéz egyik jelenetén keresztül);
- Konfliktushelyzetek Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk című művében;
- Egy színházi előadásról megfogalmazott élmények, gondolatok.

Angol nyelv

5. évfolyam

Témakörök

- Számok ismerete 1-100.
- Köszönés, bemutatkozás.
- A család.
- Állatok.
- Iskola: tantárgyak.
- Napirend, szabadidős tevékenységek.
- Lakás, szobák, bútor, berendezési tárgyak.
- Helyek a városban.
- Személyleírás.
- Ruházat.

Fogalomkörök – nyelvi struktúrák

- Főnevek egyes és többes száma

- There is/are szerkezet
- Létige állítás, tagadás és kérdésben, rövid válasz.
- Birtoklás.
- Eldöntendő és kérdőszavas kérdő mondatok.
- Melléknevek, helyük a mondatban.
- Have got/has got.
- Időhatározók.
- Egyszerű jelen idő állításban, kérdés és tagadásban.
- Folyamatos jelen idő állításban, kérdésben és tagadásban.
- Helyhatározók.
- Can/can't.
- Vásárlás: How much is/are.

Beszédzándékok köre

- Köszönés, bemutatkozás.
- A család bemutatása.
- Mennyi az idő?
- Kérdések és válaszok napi és szabadidős tevékenységgel kapcsolatban.
- Szoba leírása.
- Kérdés és válasz a városban található helyekről, útbaigazítás.
- Személyleírás a „be” és a have/has got” használatával.
- Folyamatos jelen idő állításban, kérdésben és tagadásban.
- Vásárlás boltokban: párbeszéd alkotása.

Írásbeli készségek

- Egy személy bemutatása, személyleírás.
- Képleírás, képek összehasonlítása.
- Egy átlagos nap leírása.
- Írni arról, hogy mi hol van.
- Mit tud/képes a társam csinálni.
- Személyleírás.

Olvasott szöveg értése

- Néhány szóból álló mondatot elolvas, rövidebb szövegből információt szerez, igaz-

hamis válaszokat képes adni.

Hallott szöveg értése

- A tanuló ismert nyelvi eszközökkel kifejezett egyszerű utasítást megért, arra cselekvéssel válaszol. Egyszerű szövegből információt képes kiszűrni.

6. évfolyam

Témakörök

- A család bemutatása.
- Napirend, szabadidős tevékenységek, házi munka.
- Ünnepek.
- Állatok - kedvenc állatom.
- Képleírás.
- Nyaralás.
- Ételek, italok.
- Időjárás.
- Programok a tévében.

Fogalomkörök – nyelvi struktúrák

- Egyszerű jelen idő állításban, kérdésben és tagadásban.
- Folyamatos jelen idő állításban, kérdésben és tagadásban.
- Sorszámnevek.
- Must és have to.
- Egyszerű múlt idő állításban, kérdésben és tagadásban.
- Mennyiségi viszonyok: How much, how many?
- Melléknevek fokozása.
- Jövőbeni szándék kifejezése: to be going to.

Beszédszándékok köre

- Köszönés, bemutatkozás.
- Napirend.
- Képleírás szóban.
- Folyamatos jelen idő állításban, kérdésben, tagadásban.
- Egy múltbeli történet elmondása adott szavak, információk segítségével.

- Éttermi rendelés.
- Aktuális időjárás bemutatása.
- Tárgyak, élőlények összehasonlítása.

Írásbeli készségek

- Egyszerű közléseket minta alapján írásban megfogalmaz.
- Képeslap írása.
- Életem legszebb nyara.
- A kedvenc étel receptje.
- Tárgyak, élőlények összehasonlítása.

Olvasott szöveg értése

- A szövegből fontos információt kiszűr, egyszerű szöveg lényegét megérti.
- Igaz-hamis válaszokat képes adni.

Hallott szöveg értése

- A tanuló ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűr, az egyszerű utasítást, és az egyszerű szöveg lényegét megérti.

7. évfolyam

Témakörök

- Életesemények.
- Családi viszonyok.
- Jövőbeni tervek.
- Barátok, iskola.
- Természeti jelenségek, katasztrófák.
- Időzónák.
- London és Budapest nevezetességei.
- Helyek a városban.

Fogalomkörök – nyelvi struktúrák

- Egyszerű és folyamatos jelen idő.
- Egyszerű múlt idő.
- Rendhagyó múlt idejű igék.
- Egyszerű jövő idő - különböző használati körei.

- Folyamatos múlt idő.
- Határozott - határozatlan névelőhasználat.

Beszédszándékok köre

- Meghívás, bemutatkozás, mások bemutatása.
- Pozitív – negatív viszonyultság kifejezése.
- Segítség felajánlása-elfogadása.
- Szándék kifejezése.
- Vélemény kifejezése.
- Jövőbeni szándék, terv kifejezés.

Írásbeli készségek

- Egyszerűbb szövegek alkotása, a megfelelő szövegkohéziós elemek segítségével (kötőszavak).
- Rövid személyes levél írása – bemutatkozás.
- Múltbeli történet, esemény írásban történő összefoglalása.
- Jövőre vonatkozó tervek megfogalmazása, egyszerű mondatokkal, vélemény alkotás.

Olvasott szöveg értése

- Összefüggő, hosszabb szöveg értelmezése, abból adott információ kinyerése, megértése igaz-hamis állításokra válaszadás.
- Az adott szöveg lényegének megfogalmazása.

Hallott szöveg értése

- Adott hosszabb összefüggő szöveg értelmezése, kérdésekre válaszadás.
- A tanári kérdések, utasításokcélnyelven történő követése, arra megfelelő reakció.

8. évfolyam

Témakörök

- Tapasztalatok, életélmények.
- Környezetünk védelme.
- A minket körülvevő világ.
- Egészség – betegség.
- Egészségtudatos életmód.
- Egészségmegőrzés
- Múlt és jelen összefüggései.

- Anyagok, öltözködés, ruházat.
- Média – mozi, tévé, filmek.
- Az internet világa.
- Sport.
- A legendák világa – hősök a múltból.
- Környezetünk – éghajlatváltozás.
- Zöld gondolkodás – környezetvédelem.

Fogalomkörök – nyelvi struktúrák

- Present perfect használata.
- Tanácsadás- should/shouldn't.
- Szükségesség, lehetőség kifejezése – may, might.
- Tiltás – must, mustn't, have to/don't have to.
- Visszakérdezés.
- Egyszerű és folyamatos múltidő.
- Present perfect igeidő (just, ever, never, for, since).
- Vonatkozó névmások gerund használata.
- Szenvedő szerkezet – egyszerű jelen.

Beszédzándékok köre

- Tapasztalatok, megélt események kifejezése.
- Tanácsadás, véleménynyilvánítás.
- Tiltás, szükségesség kifejezése.
- Ajánlattevés – elfogadása, visszautasítása.
- Reagálás hírre, új információra.
- Egyetértés-egyvet nem értés kifejezése.
- Aggodalom kifejezése

Írásbeli készségek

- Hosszabb szövegalkotás, adott nyelvtani kategóriák használatával.
- Rövid levél, sms, blogbejegyzés írása, adott témába.
- Életesemények leírása rövid fogalmazás formában.
- Formanyomtatvány, kérdőív kitöltése.
- Történelmi esemény bemutatása- múltidő használata.

- Önéletrajz írása - irányított módon.

Olvasott szöveg értése

- Hosszabb, összefüggő szöveg, újság cikk értelmezése, információk kiszűrése, adott nyelvtani jelenségek felismerése
- A szövegkohéziós elemek felismerése.
- Szöveg részek összeillesztése logikai alapon.

Hallott szöveg értése

- Hosszabb, összefüggő szöveg hallás utáni megértése, abból információk kiszűrése kérdésekre válaszadás, igaz- hamis állítások a hallott szöveg rövid összefoglalása.

Történelem

5. évfolyam

Az emberiség őskora és az ókori Kelet

- A zsákmányoló ember foglalkozásai és szerszámai
- A termelő ember foglalkozásai és szerszámai
- Az ókori Kelet nagy birodalmainak és folyóinak megmutatása az atlaszban és a falitérképen
- A történelem korszakainak felsorolása
- Időszámítás: Krisztus előtt, Krisztus után

Az ókori görögök és Róma

- Mi fűzte egységbe a görög városállamokat?
- Spárta, a katonaállam
- Az athéni népgyűlés Róma és a Római Birodalom térképen való elhelyezése
- Egy történet elmondása Julius Caesarról vagy Augustusról
- Néhány mondatos ismertetés Pannónia provinciáról
- Jézus élete
- A magyar nép vándorlása, honfoglalás és térképen való megmutatása

A középkor ezer éve

- Hűbéri kapcsolatok jellemzése
- Kik voltak a lovagok?
- A jobbágyok lakóhelyének (falu) jellemzése, a jobbágyok adóinak megnevezése
- A középkori egyházból a szerzetesek és hasznos tevékenységük
- Kik a középkori városok lakói? Hogyan működtek a céhek?

A magyar államalapítás, Árpád-kor

- Szent István
- A tatárjárás és IV. Béla, a 2. honalapító
- Árpád-ház kihalása

6. évfolyam

A középkor Magyarországon, a virágkortól a hanyatlásig

- Az Anjouk I. Károly és I. Lajos

- A nagy törökverő, Hunyadi János
- Mátyás király uralkodása, bevételek, hadsereg, reneszánsz udvar
- A mohácsi csata, az ország 2 majd 3 részre szakadása

A világ és Európa a kora újkorban

- Amerika felfedezése és következményei
- A reformáció, protestáns egyház

Magyarország a kora újkorban

- Török uralom, várháborúk: Eger, Szigetvár
- A Rákóczi-szabadságharc
- Mária Terézia és II. József rendeletei

A forradalmak és polgárosodás kora Európában

- Francia polgári forradalom
- Napóleon
- Az első ipari forradalom legfontosabb találmányai

A polgárosodás kora Magyarországon

- A reformkor ideje, céljai, az országgyűlések vitatémái
- Széchenyi és Kossuth élete és munkássága
- Az 1848-as márciusi forradalom eredményei és a szabadságharc legfontosabb eseményei, 3 katonai vezető megnevezése
- Az első független magyar kormány
- Az aradi vértanúk

7. évfolyam

A nemzetállamok kora és a gazdasági élet jelenségei

- Az olasz és a német egység kialakulása
- Polgárháború az USA-ban
- Újabb ipari forradalom

A dualizmus kora Magyarországon

- A kiegyezés létrejötte, ideje, az Osztrák-Magyar Monarchia
- A tőkés fejlődés eredményei és a polgárosodás jelei
- Budapest egyesítése

Nagyhatalmak versengése és az első világháború

- A gyarmatbirodalmak kora
- Az első világháború fontosabb okai, szövetségek kialakulása
- Az első világháború
- Orosz forradalmak
- Az első világháborút lezáró békék

A történelmi Magyarország felbomlása

- Őszirózsás forradalom
- Tanácsköztársaság
- Trianoni békeszerződés és következményei

Európa és a világ a két háború között

- A nagy gazdasági világválság, USA Roosevelt programja
- A náci Németország
- A sztálini Szovjetunió
- A második világháborúhoz vezető út, hatalmi ellentétek

Magyarország a két világháború között

- Horthy-korszak, Horthy személye
- Konszolidáció, Bethlen István
- Magyar revíziós politika, a háború küszöbén

A második világháború

- A második világháború katonai szövetségei, okai és jelentősebb fordulópontjai
- Holokauszt, a zsidóság tragédiája
- Magyarország bekapcsolódás a második világháborúba
- Német, majd szovjet megszállás

8. osztály

Szuperhatalmak szembenállása

- A második világháborút lezáró béke, ENSZ megalakulása és működése
- A hidegháború, kettéosztott Európa
- Válságócok és fegyveres konfliktusok a hidegháború korában
- Populáris kultúra kialakulása és terjedése a világban

Magyarország a 2. világháború után az 1956-os forradalom bukásáig

- Magyarország 1945 és 1947 között, a kommunista diktatúra kialakulása
- Rákosi diktatúra, törvénytelenések az ötvenes években
- A határon túli magyarság a 2. világháború után
- Az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc
- Nagy Imre portréja

Az egyesülő Európa, a globalizáció kiteljesülése

- A hidegháború vége, enyhülés, a Szovjetunió felbomlása
- Rendszerváltás Kelet- és Közép-Európában, Németország egyesülés
- Az EU működése, kialakulása
- A globalizáció fogalma, előnyei, hátrányai

Kádár-korszak

- Kádár hatalomra jutása, a kádári diktatúra, a megtorlás időszaka
- A Kádár-rendszer megszilárdulása, a „legvidámabb barakk”
- A Kádár-korszak ellenzéke
- A pártállam csődje, rendszerváltás

Demokratikus viszonyok megteremtése és kiépítése Magyarországon

- A tervgazdaságból a piacgazdaságra való áttérés
- Demokratikus intézményrendszer létrejötte
- Magyarországi nemzetiségek
- A cigányság helyzete
- Határon túli magyarság sorsa

Társadalomismeret

- A törvény ereje és jogi szabályozás
- Az alkotmány
- A gyerekek és a tanulók jogai
- Parlamentáris demokrácia
- A média szerepe

Matematika

5.évfolyam

Gondolkodási és megismerési módszerek

- Halmazba rendezés adott tulajdonság alapján
- Néhány elem kiválasztása adott szempont szerint.
- Néhány elem sorba rendezése különféle módszerekkel.
- Állítások igazságának eldöntésére, igaz és hamis állítások megfogalmazása.
- Összehasonlításhoz szükséges kifejezések helyes használata.

Számtan, algebra

- Racionális számok írása, olvasása, velük végzett műveletek.
- Ellentett, abszolút érték.
- Mérés, mértékegységek használata, átváltás egyszerű esetekben
- Két-három műveletet tartalmazó műveletsor eredményének kiszámítása, a műveleti sorrendre vonatkozó szabályok ismerete, alkalmazása. Zárójelek alkalmazása.
- Szöveges feladatok megoldása következtetéssel.
- Számok osztóinak, többszöröseinek felírása.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Tájékozódás a koordinátarendszerben: pont ábrázolása, adott pont koordinátáinak a leolvasása.
- Egyszerű sorozatok folytatása adott szabály szerint.

Geometria

- A geometriai ismeretek segítségével a feltételeknek megfelelő ábrák pontos szerkesztése. A körző, vonalzó célszerű használata.
- Alapszerkesztések: pont és egyenes távolsága, két párhuzamos egyenes távolsága, szakaszfelező merőleges, szögfelező, szögmásolás, merőleges és párhuzamos egyenesek.
- A tanult síkbeli és térbeli alakzatok tulajdonságainak ismerete és alkalmazása feladatok megoldásában.

Valószínűség, statisztika

- Egyszerű diagramok készítése, értelmezése, táblázatok olvasása.
- Néhány szám számtani közepének kiszámítása.

6.évfolyam

Gondolkodási és megismerési módszerek

- Halmazba rendezés adott tulajdonság alapján, részhalmaz felírása, felismerése.
- Néhány elem kiválasztása adott szempont szerint.
- Néhány elem sorba rendezése különféle módszerekkel.
- Állítások igazságának eldöntésére, igaz és hamis állítások megfogalmazása.
- Összehasonlításhoz szükséges kifejezések helyes használata.

Számtan, algebra

- Racionális számok írása, olvasása, velük végzett műveletek.
- Ellentett, abszolút érték, reciprokok felírása.
- A mindennapi életben felmerülő egyszerű arányossági feladatok megoldása következtetéssel, az egyenes arányosság értéke, használata.
- Két-három műveletet tartalmazó műveletsor eredményének kiszámítása, a műveleti sorrendre vonatkozó szabályok ismerete, alkalmazása. Zárójelek alkalmazása.
- Szöveges feladatok megoldása következtetéssel. (szimbólumok segítségével összefüggések felírása a szöveges feladatok adatai között).
- A százalék fogalmának ismerete, a százaléktérték kiszámítása.
- Számok osztóinak, többszöröseinek felírása. többszörösök kiválasztása. Oszthatósági szabályok (2, 3, 5, 9, 10, 100) ismerete, alkalmazása.
- A hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő, tömeg szabványmértékegységeinek ismerete. Mértékegységek egyszerűbb átváltásai gyakorlati feladatokban. Algebrai kifejezések gyakorlati használata a terület, kerület, felszín és térfogat számítása során.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Tájékozódás a koordinátarendszerben: pont ábrázolása, adott pont koordinátáinak a leolvasása.
- Egyszerű sorozatok folytatása adott szabály szerint.

Geometria

- A geometriai ismeretek segítségével a feltételeknek megfelelő ábrák pontos szerkesztése. A körző, vonalzó célszerű használata.
- Alapszerkesztések: pont és egyenes távolsága, két párhuzamos egyenes távolsága, szakaszfelező merőleges, szögfelező, szögmásolás, merőleges és párhuzamos egyenesek.
- A tanult síkbeli és térbeli alakzatok tulajdonságainak ismerete és alkalmazása feladatok megoldásában.

- Alakzatok tengelyese tükörképének szerkesztése, tengelyes szimmetria felismerése.
- Egyszerű diagramok készítése, értelmezése, táblázatok olvasása.

Valószínűség, statisztika

- Egyszerű diagramok készítése, értelmezése, táblázatok olvasása.
- Néhány szám számtani közepének kiszámítása.

7. évfolyam

Gondolkodási és megismerési módszerek

- Elemek halmazba rendezése több szempont alapján.
- Egyszerű állítások igaz vagy hamis voltának eldöntése, állítások tagadása.
- Állítások, feltételezések, választások világos, érthető közlésének képessége, szövegek értelmezése egyszerűbb esetekben.

Számtan, algebra

- Biztos számolási ismeretek a racionális számkörben. A műveleti sorrendre, zárójelzésre vonatkozó szabályok ismerete, helyes alkalmazása. Az eredmény becslése, ellenőrzése, helyes és értelmes kerekítése.
- Mérés, mértékegység használata, átváltás.
- A százalékszámítás alapfogalmainak ismerete
- A legnagyobb közös osztó kiválasztása az összes osztóból, a legkisebb pozitív közös többszörös kiválasztása a többszörösök közül.
- Prímszám, összetett szám. Prímtényezős felbontás.
- Egyszerű algebrai egész kifejezések helyettesítési értéke. Összevonás.
- Elsőfokú egyenletek

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Megadott sorozatok folytatása adott szabály szerint.
- Az egyenes arányosság grafikonjának felismerése
- Grafikonok elemzése a tanult szempontok szerint, grafikonokról adatokat leolvasása.

Geometria

- A tanuló a geometriai ismeretek segítségével képes jó ábrákat készíteni, pontos szerkesztéseket végezni.
- Ismeri a tanult geometriai alakzatok tulajdonságait (háromszögek, négyszögek belső és külső szögeinek összege, nevezetes négyszögek szimmetriatulajdonságai)
- Tengelyes és középpontos tükörkép.

Valószínűség, statisztika

- Valószínűségi kísérletek eredményeinek értelmes lejegyzése

8. évfolyam

Gondolkodási és megismerési módszerek

- Elemek halmazba rendezése több szempont alapján.
- Egyszerű állítások igaz vagy hamis voltának eldöntése, állítások tagadása.
- Állítások, feltételezések, választások világos, érthető közlésének képessége, szövegek értelmezése egyszerűbb esetekben.

Számтан, algebra

- Biztos számolási ismeretek a racionális számkörben. A műveleti sorrendre, zárójelzésre vonatkozó szabályok ismerete, helyes alkalmazása. Az eredmény becslése, ellenőrzése, helyes és értelmes kerekítése.
- Mérés, mértékegység használata, átváltás.
- Egyenes arányosság, fordított arányosság.
- A százalékszámítás alapfogalmainak ismerete
- A legnagyobb közös osztó kiválasztása az összes osztóból, a legkisebb pozitív közös többszörös kiválasztása a többszörösök közül.
- Prímszám, összetett szám. Prímtényezős felbontás.
- Egyszerű algebrai egész kifejezések helyettesítési értéke. Összevonás.
- Négyzetre emelés, négyzetgyökvonás, hatványozás pozitív egész kitevők esetén.
- Elsőfokú egyenletek és egyenlőtlenségek.
- A betűkifejezések és az azokkal végzett műveletek alkalmazása

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Megadott sorozatok folytatása adott szabály szerint.
- Az egyenes arányosság grafikonjának felismerése
- Grafikonok elemzése a tanult szempontok szerint, grafikonokról adatokat leolvasása. Táblázatok adatainak kiolvasása, értelmezése

Geometria

- A tanuló a geometriai ismeretek segítségével képes jó ábrákat készíteni, pontos szerkesztéseket végezni.
- Ismeri a tanult geometriai alakzatok tulajdonságait (háromszögek, négyszögek belső és külső szögeinek összege, nevezetes négyszögek szimmetriatulajdonságai)

- Tengelyes és középpontos tükörkép
- A Pitagorasz-tételt kimondása
- Háromszögek, speciális négyszögek és a kör kerületének, területének számítása feladatokban.
- A tanult testek (háromszög és négyszög alapú egyenes hasáb, forgáshenger) térfogatképleteinek ismeretében ki tudja számolni a mindennapjainkban előforduló testek térfogatát, űrmértékét.

Valószínűség, statisztika

- Valószínűségi kísérletek eredményeinek értelmes lejegyzése, relatív gyakoriságok kiszámítása.

Kémia

7.évfolyam

Bevezetés a kémiába

- Mivel foglalkozik a kémia?
- Az alkímia és a kémia kapcsolata.
- A megismerés folyamatának alapvető lépései a természettudományban.
- Kísérleti eszközök és rendszabályok.
- A vegyszer fogalma.
- A „konyha „vegyszerei” Otthon miért kóstolhatunk meg ezek közül néhányat?
- Milyen szabályokat kell betartani akkor, amikor egy vegyszer van a kezünkben.
- A vas, a víz és a levegő jellemzése összetétele és belső szerkezete.
- Az atomok ábrázolása rajzban és térbeli modellen.
- Az anyagok csoportosítása.
- A kémiailag tiszta anyagok és a keverékek.
- A kémiai jelölések.
- Az anyagok jelölése.

Kémiai alapismeretek

- Az anyagok tulajdonságai.
- A fizikai és kémiai tulajdonságok felismerése.
- A répacukor tulajdonságai.
- A halmazállapotok, a halmazállapotváltozások.
- A három halmazállapotváltozás összehasonlítása.
- Szublimáció fogalma.
- Az oldódás, az oldatok fogalma.
- A vízben, benzinben, alkoholban oldódó anyagok.
- Milyen zsíroldó szereket ismersz?
- Az oldatok töménysége.
- A konyhasóból és vízből készíts: a) telített; b) telítetlen oldatot.
- Az oldatok kémhatása.
- A háztartásban használatos savak és lúgos oldatok.
- Az indikátorok.

- Szilárd keverékek és vizes oldatok szétválasztási módszerei.
- A keverékeknek és azok összetételei.
- A szilárd keverékek alkotórészeinek elválasztására szolgáló módszerek.
- A bepárlás és a lepárlás.
- Környezetünk gázkeverékeinek tulajdonságai és szétválasztásuk.
- A levegő összetevői, és azok arányai.
- Az oxigén és a szén-dioxid tulajdonságai és az élőlényekre gyakorolt hatása.

Az atomok felépítése

- Az atom felépítése.
- A Bohr féle atommodell!
- Az atomok elektronszerkezete.
- Az atommag felépítése és részecskéi közötti kölcsönhatás.
- A periódusos rendszer értelmezése.
- Az atomok elektronszerkezete a Pl.(hidrogén, nitrogén, oxigén,)
- Melyik az az atom, amelynek: első elektronhéján egy; második elektronhéján hét; harmadik elektronhéján kettő elektron található.
- Az anyagmennyiség fogalma, jele, mértékegysége.

Az anyagok szerkezete és tulajdonságai

- Molekulák alkotása.
- Alapelvek érvényesülése a molekulák képződésében.
- Egy elemmolekula és egy vegyületmolekula rajza.
- Az apoláris molekula és a poláris molekula oldódásának szabálya.
- Kristályrács molekula.
- A kén tulajdonsága.
- Az atomrácsos kristályok.
- A gyémánt és a grafit szerkezete, felhasználhatósága.
- A fémek, tulajdonságai.
- Az ötvözetek és a tiszta fémek felhasználhatósága.
- Az atom ionná alakulása.
- Az ionvegyületek tulajdonságai.
- Miért kapták a VII. főcsoport elemei a halogén, azaz a sóképző nevet?

- Ion, kation, ionkötés, ionrács.
- A fémek és a nemfémek ionképzésének összehasonlítása a Mg és a Cl példáján keresztül.
- Kémiai átalakulások.
- Egyenlőségek a kémiában.
- A reakcióegyenlet jelölése.

8.osztály

Kémiai reakciók

- A kémiai reakciók általános jellemzése.
- A katalizátor fogalma, Az egyesülés és bomlás fogalma példákkal.
- A gázfejlődéssel járó reakciók.
- A redoxireakciók értelmezése, oxidálószer, redukálószer fogalma.
- Fémekből fémvegyületek. A fémek redukálósora.
- A sav- bázis reakciók értelmezése.
- Oxóniumionok és a hidroxidionok arányának változásai a vízben.
- A közömbösítési reakció fogalma, értelmezése.

Kémia a természetben

- A földkéreg anyagai.
- A kőzet fogalma.
- Az ásványok alkotói.
- A természetes vizek kémiája: A víz körforgása a természetben.
- A légkör kémiája: Az ózon szerepe a légkörben.
- A szén körforgásának folyamata.
- Az élet molekulái, szénhidrátok, zsírok, olajok, aminosavak, fehérjék felhasználása a mindennapokban.
- A nukleinsavak szerepe az élővilágban.

Az anyag átalakításra kerül

- Alapvető építkezési anyagok.
- Az ércek fogalma, felhasználása.
- Mi a különbség a nyersvas és az acél összetételében és tulajdonságaiban?

- A kénsav hígítási szabálya.
- A kénsav felhasználása, tulajdonságai.
- A nitrogén tulajdonságai és felhasználása.
- A pétisó használata a mezőgazdaságban.
- Miért hasznos és miért veszélyes anyag az ammónium – nitrát és a nirtoglicerin?
- A gyufa kémiai anyagának összetevője.
- A kőolaj párlatai, felhasználása.
- Szénhidrogén fogalma, fosszilis tüzelőanyag fogalma.
- A műanyag fogalma és csoportosítása.
- A ruházatunk fontosabb anyagai, a természetes és a mesterséges szálak.
- Az élelmiszerek gyártásának betartásának alapvető szabályai.
- A kristálycukor gyártásának alap lépései.

Kémia a mindennapokban

- Élelmiszerek és összetevőik.
- Tápanyagok az élelmiszerekben.
- Az adalékanyagok szerepe az élelmiszerekben.
- A gyógynövények és a gyógyszerek hatása az élő szervezetre.
- A gyógyszer fogalma.
- Hogyan hatnak a gyógyszerek?
- Idegrendszerre ható anyagok.
- A drog fogalma.
- A kemény víz tulajdonságai.
- A vízlágyítás jelentősége.
- A szappan szerepe a háztartásban. A felületaktív anyagok.
- A fertőtlenítő – és fehéritőszerek.
- A korrózió fogalma.
- Korrózióvédelem jelentősége.
- A Daniell -elem felépítése és működése.
- A ceruzaelem és a szárzelem.
- Az utó kémiája: karosszéria, a gumibroncs és a felnik, üzemanyagok.
- Kémia a kertben: tápanyagok, harc a kártevők ellen.

Kémia és környezetvédelem

- A levegőszennyeződés és következményei.
- A globális klímaváltozás és a szmog.
- A vizek szennyezése.
- A hulladékok, csoportosítása.
- Energiaforrások az emberiség szolgálatában.
- A megújuló energia jelentősége.

Fizika

7.évfolyam

- Legyen képes egyszerű jelenségek, kísérletek, irányított megfigyelésre, mérések elvégzésére, látottak elmondására, következtetések levonására.
- Tudja értelmezni és használni a tanult fizikai mennyiségeknek (út, idő, sebesség, hőmérséklet, energia, teljesítmény) a mindennapi életben is használt mértékegységeit.
- Ismerje a gyorsulás-, átlag és pillanatnyi sebesség fogalmát és tudja értelmezni konkrét példákban.
- Ismerje a tehetetlenség-, a tömeg és a sűrűség fogalmát.
- Ismerje a különféle erőhatásokat, azok következményeit.
- Tudjon különbséget tenni a gravitációs erő és a súly között.
- Értse, hogy egyszerű gépekkel csak erőt takaríthatunk meg, munkát nem.
- Ismerje a nyomás fogalmát, függését a nyomóerőtől és a nyomott felülettől, kiszámítási módját, mértékegységét és gyakorlati alkalmazásait.
- Tudja a felhajtóerő létrejöttének okait és a nagyságát befolyásoló tényezőket.
- Ismerje az úszás, lebegés, merülés feltételeit.
- Ismerje a hőtágulás jelenségét szilárd, cseppfolyós és légnemű halmazállapotú testeknél.
- Ismerje fel a tanult halmazállapot-változásokat a mindennapi életben.
- Tudja a fajhő, a hőmennyiség és az égéshő fogalmát, illetve meghatározását.
- Legyen jártas a munka és a hő kiszámításában, ismerje az ehhez szükséges fizikai mennyiségeket (olvadáspont, fagyáspont, forráspont, olvadáshő, égéshő, fajhő).

8.évfolyam

- Ismerje az atom „szerkezetét”, tudja értelmezni a testek elektromos állapotát: elektrontöbblet, elektronhiány.
- Ismerje az áramerősség fogalmát, kiszámítási módját, mértékegységét.
- Tudjon különbséget tenni elektromos vezető és szigetelő anyagok között.
- Tudja értelmezni a feszültséget, mint az elektromos mező két pontja közötti munkavégzés szempontjából jellemző mennyiséget.
- Ismerje az elektromos áram hatásait és ezek gyakorlati alkalmazását.
- Ismerje az elektromos ellenállás fogalmát, mennyiségi jellemzőjét, annak jelét kiszámítási módját és mértékegységét.
- Legyen képes tanári irányítással egyszerű elektromos kapcsolások összeállítására, feszültség-, és áramerősség mérésére.

- Ismerje fel a különféle módon megvalósuló elektromágneses indukciót.
- Tudja értelmezni az elektromos berendezéseken feltüntetett adatokat.
- Ismerje a háztartási elektromos energiatakarékosság jelentőségét és megvalósításának lehetőségeit.
- Ismerje a transzformátor felépítését, működését és szerepét a távvezeték rendszerben.
- Legyen tisztában a szem működésével és védelmével kapcsolatos tudnivalókkal, ismerje a szemüveg szerepét, a dioptria fogalmát.
- Tudja értelmezni a fénytörés és a fényvisszaverődés jelenségeit, ismerje az árnyék keletkezését.
- Ismerje a síktükör, a domborútükör és a homorútükör valamint a prizma fogalmát.
- Legyen tájékozott a fehér fény összetett voltáról.

Földrajz

A tananyag elsajátítása és bemutatása során az atlasz készség szintű alkalmazása szükséges.

7.évfolyam

A szilárd Föld anyagai és folyamatai

A legfontosabb magmás, üledékes és átalakult kőzetek besorolása és felismerése – gránit, andezit, bazalt, tufák, mészkő homok, agyag, lösz, márvány. A földrajzi övek, a kőzetöv és a kőzetlemezek felépítésének megismerése. Geológiai (belső) erők megnyilvánulásainak megértése a kőzetlemezek mozgásának és következményeinek összekapcsolásával (hegyláncok felgyűrődése, gyűrődés; mélytengeri árkok és óceáni hátságok keletkezése; vulkánosság és földrengés; emelkedés és süllyedés, vetődés, rögösödés; magmás, átalakult kőzetek keletkezése).

A földrajzi övezetesség alapjai

- Éghajlati alapismeretek
- Az éghajlati elemek, az éghajlatot alakító és módosító tényezők érvényesülésének felismerése, magyarázata; az éghajlat övezetességét kialakító tényezők értelmezése és bemutatása.
- Hideg-, mérsékelt-, trópusi öv.
- A függőleges földrajzi övezetesség, a magashegységi táj jellemzése; helyes magatartás lavinaveszélykor.
- A nemzetközi együttműködések szükségességének felismerése (EU, ENSZ, WHO, UNESCO, WWF, regionális és civil szervezetek).

Afrika és Amerika földrajza

- Afrika természetföldrajza.
- Afrika domborzatának és tájainak megismerése.
- Emberfajták.
- A trópusi mezőgazdaság változatos formái (talajváltó, ültetvényes, oázis- és legeltető gazdálkodás).
- Egyiptom.
- Amerika természetföldrajza.
- A földrész szerkezeti tagolódása.
- Észak-, dél- és közép-amerikai tájtípusok összehasonlító elemzése.
- A természetföldrajzi övezetesség, az É-D-i nyitottság és K-Ny-i zártság következményei.
- A népességkoncentrációk, a városiasodás és a városiasodás, a település-együttesek, az agglomerációs zóna.

- A farmgazdálkodás.
- Amerikai Egyesült Államok.
- Brazília.

Ázsia földrajza

- Ázsia természetföldrajza.
- A „legek” földrésze: óriástájak és szerkezeti egységek, éghajlatok, lakosság, folyók, folyamok bemutatása.
- Monzun vidék és terület: a kialakító okok összehasonlítása a forró és a mérsékelt övezetben.
- India, Japán, Kína.
- Ausztrália, a kontinensnyi ország
- Elszigetelt fekvés, ellentmondásos természeti adottságok (sivatag és artézivíz-készlet, termékeny alföldek és hegyvidék).
- A sarkvidékek földrajza.
- A világtenger földrajza
- Az óceánok és tengerek földrajzi jellemzőinek, a tengeráramlások.

8.évfolyam

Európa általános földrajza

- Európa általános természetföldrajzi képe.
- Szerkezetalkító folyamatok, a domborzati adottságok, nagy tájak, folyók, tavak.
- Európa éghajlatai.
- Az Európai Unió földrajzi lényegének bemutatása, szervezetei.

Észak-és Mediterrán-Európa földrajza

- A tenger, a tagolt partvidék szerepe az észak- és dél-európai népek életében.
- Észak-Európa nagy tájai, éghajlatok, országai, gazdasági jellemzőik.
- Dél-Európa természetföldrajzi jellemzése, üdülőövezetei.
- Az országok gazdasági életének megismerése.
- A Balkán-térség.
- A térség természetföldrajzi jellemzése, a karsztvidékek modellezése, rajzban.

Atlanti-Európa földrajza

- Nyugat-Európa meghatározó országai.

- Egyesült Királyság (nagy tájak, iparvidékek, városok).
- Franciaország (az élelmiszertermelés és a könnyűipar hagyományainak, városok).

Kelet-és Közép-Európa földrajza

- Közép-Európa.
- A közép-európai magashegyvidék természetföldrajzi jellemzői. A medencei-, sík- és rögvidék feltöltött alföldjein, dombvidékein, középhegységi tipikus tájai.
- A közép-európai országok. A vegyipari és a gépipari kapcsolatrendszer felismerése.
- Ruhr-vidék, Szilézia; Boden-tó, Dnyeper, Don, Duna–Majna–Rajna vízi út, Visztula, Svájc; Brno, Frankfurt, Gdańsk, Hamburg, Katowice, Köln, Krakkó, München, Plzeň, Stuttgart.
- Lengyelország és Csehország összehasonlító komplex földrajzi jellemzése.
- Németország földrajza.
- Oroszország nagy tájai, ipar, mezőgazdaság.

A Kárpát-medencevidék földrajza

- A Kárpát-medencevidék természetföldrajzi jellemzése.
- A Kárpát-medence szerkezetének, domborzatának összekapcsolása a földtani fejlődési folyamatokkal.
- A medencejelleg következményeinek bizonyítása az éghajlatban, a vízrajzban és vízkészletekben, a környezeti állapotban.

A hazánkkal szomszédos országok földrajza

- Ausztria földrajzi jellemzése. Hazánkkal való gazdasági kapcsolatok.
- Szlovénia, Szlovákia bemutatása.
- Románia gazdaságának bemutatása; Erdély és Partium földrajzi jellemzése.
- Horvátország, Szerbia – Vajdaság.

Magyarország természeti és kulturális értékei

- A magyarországi nagytájak, természetföldrajzi jellemzésük. Ásványkincsek. Világörökségi helyszínek.
- A településfajták.
- Budapest földrajzi jellemzése, Zugló nevezetességei.
- Hagyományos mezőgazdasági termékek, élelmiszerek, ételek.
- A húzóágazatok (autóipar, gyógyszeripar, kommunikációs ágazat)

Természettudomány

5.évfolyam

Élet a kertben

Kulcsfogalmak/ fogalmak: a növény szervei, zöldség, gyümölcs, virág, mag, termés, fő- és mellékgyökérzet, párhuzamos/hálózatos erezetű levél, a virág részei, csonthéjas termés, bogyótermés, egynyári, kétnyári, évelő növény, gyűrűsféreg, puhatestű, teljes átalakulás, fészeklakó fióka, állandó/költöző madár.

Állatok a házban és a ház körül

Kulcsfogalmak/ fogalmak: háziállat, gerinces, gerinctelen, madár, emlős, patás, összetett gyomor, kérődző, ragadozó, növényevő, mindenevő, redős/gumós/tarajos zápfog, fészekhagyó fióka, ízeltlábú, rovar.

Hazai tájak élővilága (a mező élővilága)

Kulcsfogalmak/ fogalmak: szárölelő levél, kalászvirágzat, szélporozta/rovarporozta növény, szalmaszár, gyöktörzs, szemtermés, fészekvirágzat, egyenesszárnyú, kifejlés, hüllő, rejtőszín, rágcسالó, szapora, kapirgálóláb, fogóláb.

Állandóság és változás környezetünkben

Kulcsfogalmak/ fogalmak: halmazállapot, halmazállapot-változások, keverék, oldat, éghető anyag, gyulladási hőmérséklet, égéstermék

Tájékozódás a valóságban és a térképen

Kulcsfogalmak/ fogalmak: fő- és mellékvilágtájak, alaprajz, térkép, méretarány, vonalas mérték, térképfajták, keresőhálózat, iránytű, mágnesesség.

A Föld és a Világegyetem

Kulcsfogalmak/ fogalmak: Világegyetem, égitest, csillag, bolygó, hold, a Föld mozgásai: tengely körüli forgás, Nap körüli keringés, évszak, gömbhéjas szerkezet, időjárás: napi hőingás és középhőmérséklet, csapadék, páratartalom, szél.

Felszíni és felszín alatti vizek

Kulcsfogalmak/ fogalmak: felszíni víz, felszín alatti víz, folyóvíz, állóvíz, főfolyó, mellékfolyó, vízgyűjtő terület, vízvásztó, vízjárás, tó feltöltődési fázisai (a tavak pusztulása).

Hegyvidékek, dombvidékek

Kulcsfogalmak/ fogalmak: hegységkeletkezési folyamatok: gyűrődés/vetődés, törésvonal, mészkőhegység, vulkáni/üledékes/átalakult kőzetek, a talaj.

A természet és a társadalom kölcsönhatásai

Kulcsfogalmak/ fogalmak: termelés, fogyasztás, gazdasági ágazatok, településtípusok. A tanuló:

- ismerje hazánk természetű növényeit, a házban és ház körül élő állatait.
- ismerje a mező élővilágát.

- tudjon anyagokat, kölcsönhatásokat jellemezni.
- tudjon tájékozódni a térképeken, ismerje Magyarország nagytájait, nagyobb folyó-és állóvizeit.
- tudja Naprendszerünk bolygóit felsorolni.
- ismerje a két alapvető hegységképződési folyamatot.

6.évfolyam

Az erdő életközössége

Kulcsfogalmak/ fogalmak: erdő, cserje, zárwatermő, nyitwatermő, haraszt, moha, virágtalan növény, gomba, spóra, barkavirágzat, makktermés, tülevél, tobozvirágzat, cserje, pókszabású, rovar, bogár, lepke, csáprágó, kúszóláb, vetélőujj, vésőcsőr.

Vizek, vízpartok élővilága

Kulcsfogalmak/ fogalmak: egysejtű, kétlaki növény, hínárnövényzet, gerinctelen, kagyló, rák, hal, kopoltyú, úszóláb, lemezes csőr, gázlóláb, tépőcsőr, markoló láb, lágyhéjú tojás, költöző madár, téli álom, változó testhőmérséklet.

Az ember szervezete és egészsége

Kulcsfogalmak/ fogalmak: csont, izom, ízület, tápcsatorna, légzés, tüdő, vér, szív, kiválasztás, vese, petefészek, here, nemi hormon, ivarsejt, magömlés, menstruáció, nőies, férfias jelleg, érzékszerv, egészség, betegség, fertőzés, járvány.

Kölcsönhatások és energia vizsgálata

Kulcsfogalmak/ fogalmak: hőmérséklet, mágnes, vonzás, taszítás, gravitációs kölcsönhatás.

Tájékozódás a valóságban és a térképen

Kulcsfogalmak/ fogalmak: földrajzi fókusz, szélességi kör, hosszúsági kör, nevezetes szélességi körök.

A Föld és a Világegyetem

Kulcsfogalmak/ fogalmak: éghajlati övezetek, éghajlat-alakító tényezők, óceáni/ kontinentális/ mediterrán éghajlat.

Alföldi tájakon

Kulcsfogalmak/ fogalmak: síkság, koronagyökér, fészek-, kalász-, torzsavirágzat, szemtermés, kifejlés, kételtű, hüllő, rágcsáló.

Hegyvidékek, dombvidékek Kulcsfogalmak/ fogalmak: gyűrődés, vetődés. A tanuló:

- ismerje a vizek, vízpartok élővilágát
- ismerje az emberi szervezet felépítését, működését, serdülőkori változásait és okait.
- tudatosuljanak az egészséget veszélyeztető hatások, alapozódjon meg az egészséges életvitel szokásrendszere.

- ismerje a mágnesség fogalmát és összefüggését a tájékozódással.
- tudja felsorolni és elhelyezni a térképen az éghajlati övezeteket.
- legyen tisztában az Alföldön termesztett szántóföldi növényekkel.

Biológia

7.évfolyam

Csapadékhoz igazodó élet a forró éghajlati övben

Kulcsfogalmak/ fogalmak: trópusi esőerdő, erdős és füves szavanna, trópusi sivatag, gerinces, hüllő, madár, emlős, kérődző, tápláléklánc.

Az élővilág alkalmazkodása a négy évszakhhoz

Kulcsfogalmak/ fogalmak: keménylombú erdő, lombhullató erdő, füves puszta, tajga, nyitvatermő, zárvatermő, gerinces, hüllő, madár, emlős; táplálkozási hálózat.

Az élővilág alkalmazkodás a hideghez, és a világtenger övezeteihez

Kulcsfogalmak/ fogalmak: tundra, plankton, egysejtű, moszat, szivacs, csálánozó, gerinces, hal, madár, emlős; táplálkozási hálózat, táplálkozási piramis, fenntartható fejlődés.

Életközösségek. Az élőlények és a környezet.

Kulcsfogalmak/ fogalmak: környezeti tényező, életfeltétel, tűrőképesség, környezethez való alkalmazkodásversengés, együttélés, táplálkozási lánc.

Rendszer az élővilág sokféleségében

Kulcsfogalmak/ fogalmak: rendszerezés, rendszertani kategória; ország, törzs, osztály. Szerveződési szint, sejt, szövet; sejtalkotó, táplálkozás, anyagszállítás, légzés, ivaros és ivartalan szaporodás.

A tanuló:

- ismerje és tudja jellemezni a jellegzetes életközösségeket alkotó legfontosabb fajokat, tudjon belőlük táplálékláncot összeállítani.
- példákkal tudja illusztrálni az élőlények közötti kölcsönhatások leggyakoribb formáit.
- legyen tisztában a fejlődéstörténeti rendszer alapjaival.
- ismerje az élővilág országait, törzseit és jellegzetes osztályait.
- ismerje az ivaros és az ivartalan szaporodás előnyeit és hátrányait, szerepüket a fajok fennmaradásában, a földi élet változatosságának fenntartásában.

8.évfolyam

Szépség, erő, egészség (a kültakaró és a mozgás)

Kulcsfogalmak/ fogalmak: kültakaró, hám, irha, bőralja, verejtékmirigy, faggyúmirigy, nyálkahártya, csontkapcsolatok, mozgás-szervrendszer, ízület.

A szervezet anyag- és energiaforgalma (anyagcsere folyamatok: táplálkozás, légzés, kiválasztás; a keringés)

Kulcsfogalmak/ fogalmak: tápanyag, anyagcsere, alapanyagcsere, emésztés, vér, vércsoport, vérárvadás, immunitás, szűrlet, vizelet, só- és vízháztartás.

A belső környezet állandósága (szabályozás: az idegrendszer)

Kulcsfogalmak/ fogalmak: receptor, érzékszerv, reflex, reflexkör, feltétlen és feltételes reflex, központi és környéki idegrendszer.

A fogamzástól az elmúlásig (szaporodás, az ember egyedfejlődése)

Kulcsfogalmak/ fogalmak: ivarsejt, nemi hormon, elsődleges, másodlagos nemi jelleg, nemi szerv, szexualitás, abortusz, fogamzásgátlás, tudatos családtervezés.

A tanuló:

- lássa a sejtek, szövetek, és szervek felépítése és működése közötti összefüggést.
- legyen tisztában saját teste felépítésével és alapvető működési sajátosságaival.
- legyen tisztában a férfi és a nő közötti különbséggel és a kamaszkor biológiai-pszichológiai problémáival.
- ismerje a betegségek kialakulásának okait, megelőzésük és felismerésük módjait, az egészséges életmód és az elsősegélynyújtás legfontosabb szabályait.
- értse a szűrővizsgálatok jelentőségét a betegségek sikeres gyógyításában.

Testnevelés és sport

5-6. évfolyam

Rendgyakorlatok:

- Megadott alakzatok hibátlan felvétele három kísérletből kétszer

Gimnasztika

- Három-három négy- nyolc ütemű gyakorlat egyéni összeállítása, és bemutatása

Képességfejlesztés

- Aerob állóképesség, tartós futás: lányok 4, fiúk 5 perc gyorsfutás állórajttal 15 méteren, 5 zsámoly felett páros és egy lábon sorozatfelugrások lányoknak egy, fiúknak 2 kg-s labda dobása egy és két kézzel

Sportjátékok

- Kézilabda: legalább 10 passzkísérlet hiba nélküli teljesítése, 5 kapura lövési kísérletből háromszor célt eltalálni, egy indulócsel hibátlan bemutatása
- Kosárlabda: kétkezes mellső- és kétkezes felső átadás helyben és mozgás közben párokban, megállás, sarkazás helyes végrehajtása, lépéshiba nélküli kosárra dobás ötből háromszor eredményesen
- Labdarúgás: nyolc méter labdavezetés a labda vezetőlábtól való elgurulása nélkül, mindkét lábbal minimum nyolc méterre rúgni belső csüddel, hat méterre álló társnak pontos passzolások és átvételek

- Röplabda: alkar és kosárérintés hiba nélküli végrehajtása társnak, alsó egyenes nyitás háló felett

Atlétika

- Futóiskolai gyakorlatok helyes végrehajtása 15 méteren, fiúknak 85cm, lányoknak 75 cm magasugrás nekifutással, átlépő technikával távolugrás 50 cm-s elugró sávból nekifutás után guggoló technikával, minimum 270 cm-re kislabdahajtás három lépéses dobóritmus technikájával, fiúk 20 méter, lányok 10 méter

Torna

- Lányok 5, fiúk 7 karhajlítás 90 fokos szögben, guggolótámaszból gurulóátfordulás előre és hátra, érkezés guggolótámaszba
- Zsugorfejállás, fejállás különböző lábtartásokkal tornapadon járás fordulatokkal oda-vissza kézállás bordásfalnál, kézenátfordulás oldalt, kijelölt sávban, szekrényugrás, guggolóátugrás, zsugorkanyarlati átugrás helyes technikai végrehajtása

7-8. évfolyam

Rendgyakorlatok

- Megadott alakzatok hibátlan felvétele három kísérletből háromszor

Gimnasztika

- Öt-öt négy- és nyolc ütemű gyakorlat egyéni összeállítása, és bemutatása

Képességfejlesztés

- Aerob állóképesség, tartós futás: lányok 6, fiúk 10 perc sprint térdelőrajttal 30 méteren, 5 zsámoly felett páros és egy lábon sorozatfelugrások lányoknak egy, fiúknak 2 kg-s labda dobása egy és két kézzel

Sportjátékok

- Kézilabda: legalább 10 passzkísérlet hiba nélküli teljesítése, 5 kapura lövési kísérletből háromszor célt eltalálni, indulócsel hibátlan bemutatása mindkét irányba
- Kosárlabda: kétkezes mellső- és kétkezes felső átadás helyben és mozgás közben párokban, megállás, sarkazás helyes végrehajtása, lépéshiba nélküli kosárra dobás ötből háromszor eredményesen, rövid és hosszú indulás, fektetett dobás, ziccer
- Labdarúgás: nyolc méter labdavezetés a labda vezetőlábtól való elgurulása nélkül, mindkét lábbal minimum nyolc méterre rúgni belső csüddel, hat méterre álló társnak pontos passzolások és átvételek, levegőből érkező labda kezelése, dekázás ötször.
- Röplabda: alkar és kosárérintés hiba nélküli végrehajtása társnak, felső egyenes nyitás háló felett, valamint falon megjelölt pontra ötből háromszor

Atlétika

- Futóiskolai gyakorlatok helyes végrehajtása 15 méteren, fiúknak 120cm, lányoknak 100 cm magasugrás nekifutásból, ollózó technikával távolugrás 50 cm-s elugró sávból nekifutás után guggoló technikával, minimum 350 cm-re kislabdahajtás három lépéses dobóritmus technikájával, fiúk 30 méter, lányok 20 méter

Torna

- Lányok 10, fiúk 15 karhajlítás 90 fokos szögben, guggoló támaszból gurulóátfordulás előre és hátra, érkezés guggolótámaszba. Fejállás különböző lábtartással kézállás társ segítségével, kézenátfordulás oldalt, kijelölt sávban, szekrényugrás, guggolóátugrás, zsuporkanyarlati átugrás helyes technikai végrehajtása tanult elemekből minimum négy elem felhasználásával egyéni talajgyakorlat összeállítása.

Vizuális kultúra

5.évfolyam

Kifejezés, képzőművészet. Valóság és képzelet.

- Egyszerű téri helyzetek leírása (pl. formai, szerkezeti, felületi, tónusbeli), az adott valós látvány sajátosságaiból kiinduló kompozíció egy részletének képi igényű nagyítása, illetve kompozíciós variációk létrehozása, különböző színes technikákkal.

Kifejezés, képzőművészet. Stílus és mozgás.

- Különböző mozgások (pl. emberi, állati, ipari, gépi, mechanikai, kémiai, földrajzi, biológiai) megfigyelése és rögzítése egy vizuális látványban.

Vizuális kommunikáció. Idő- és térbeli változások.

- A mozgás megjelenítése vizuális átírással (pl. egyszerű tárgy-animáció. pl. pörgetős füzet).

Vizuális kommunikáció. Jelértelmezés, jelalkotás.

- A legfontosabb egyezményes vizuális jelek, jelzések, szimbólumok (pl. tájékozódás, közlekedés, cégerek, parancsikonok, attribútumok) gyűjtése, értelmezése).

Vizuális kommunikáció. Kép és szöveg.

- Szöveg és kép együttes megjelenésének tanulmányozása (pl. képregény, plakát) után, az alkotóelemek variálásával a vizuális és verbális üzenet jelentésváltozásának megértése céljából, szabad játékos feladatokkal.

Tárgy és környezetkultúra. Tervezett, alakított környezet.

- Egyszerű tértervezés és téralakítás meghatározott célból (pl. rajzos vázlat, magyarázó rajz).

Tárgy és környezetkultúra. Tárgy és hagyomány.

- Lakóhelyhez közeli néprajzi tájegység építészeti jellegzetességeinek, viseletének, és kézműves tevékenységének megismerése, elemzése. Létrehozott vagy talált tárgyak díszítésének megtervezése és kivitelezése különféle díszítőelemek (pl. növényi, állati, geometrikus motívumok) gyűjtése, megfigyelése, tanulmányozása után.

6.évfolyam

Kifejezés, képzőművészet. Valóság és képzelet.

- Egyszerű téri helyzetek leírása (pl. formai, szerkezeti, felületi, tónusbeli), az adott valós látvány sajátosságaiból kiinduló kompozíció egy részletének képi igényű nagyítása, illetve kompozíciós variációk létrehozása, különböző színes technikákkal (pl. akvarell, temperafestés, pasztell-, olajkréta, vegyestechnika).

Kifejezés, képzőművészet. Stílus és mozgás.

- Különböző mozgások (pl. emberi, állati, ipari, gépi, mechanikai, kémiai, földrajzi, biológiai) megfigyelése és rögzítése egy vizuális látványban.

Vizuális kommunikáció. Idő- és térbeli változások.

- A természet, (pl. növény, időjárás, ember, táj, állat) az épített környezet (pl. épület, település, híd) időbeli folyamatainak, változásainak (növekedés, pusztulás, fejlődés, lebomlás, öregedés, penészesedés, rozsdásodás) megfigyelése, modellezése, rajza.

Vizuális kommunikáció. Jelértelmezés, jelalkotás.

- Képes (pl. fotósorozat), rajzos használati utasítás létrehozása az előzetesen értelmezett képi utasítások (pl. műszaki berendezések üzembe helyezése, tárgyak összeszerelése, Lego) tanulmányozásának segítségével.

Vizuális kommunikáció. Kép és szöveg.

- Szöveg és kép együttes megjelenésének tanulmányozása (pl. plakát, képregény). Nem mozgóképi reklámhordozók (pl. CD-borító, plakát, csomagolóanyag, termékcimke) tervezése, kivitelezése szabadon választott technikával.

Tárgy és környezetkultúra. Tervezett, alakított környezet.

- Egyszerű tértervezés és téralakítás meghatározott célból (pl. védelem, szakralitás, figyelemfelkeltés, emlékállítás, interakció) különféle eszközökkel (pl. rajzos vázlat, magyarázó rajz, fotómontázs, modellezés).

Tárgy és környezetkultúra. Tárgy és hagyomány.

- Létrehozott vagy talált tárgyak díszítésének megtervezése és kivitelezése különféle díszítőelemek (pl. növényi, állati, geometrikus motívumok) gyűjtése, megfigyelése, tanulmányozása után, oly módon, hogy a díszítmény összhangban legyen a tárgy formai, funkcionális és társadalmi üzenetével.

7.évfolyam

Kifejezés, képzőművészet. Érzelmek, hangulatok kifejezése.

- Művészeti élmények (pl. zene, mozgás, médiajelenség) vizuálisan értelmezhető megjelenítése önkifejező asszociációs alkotások által síkban, térben, időben (pl. zene hangulatát kifejező festészeti vagy plasztikai megjelenítéssel, talált tárgyakból készített installációval).

Kifejezés, képzőművészet. A művészi közlés, mű és jelentése.

- Személyes véleményt kifejező elemző jellegű vizuális megjelenítés adott témában (pl. felnőtté válás, tolerancia, szorongás) a kortárs irányzatok példáinak felhasználásával (pl. fotóalapú).

Vizuális kommunikáció. Magyarázó képek/rajzok.

- Nem vizuális természetű információk érzékletes megjelenítése egyezményes jelzések

használatával (pl. grafikonon, diagramon), és/vagy saját jelzésrendszer alkalmazásával, a jelentésváltozatok megfelelő működésének tudatosítása érdekében.

Vizuális kommunikáció. Mozgóképi közlés.

- A mozgókép működésének, a mozgás illúziókeltésének értelmezése kreatív feladatmegoldás érdekében.

Vizuális kommunikáció. Vizuális kommunikációs formák.

- A verbális és a vizuális kommunikáció közötti lényegi különbségek felismerése és megfogalmazása kreatív gyakorlatok tanulságaiból levonva (pl. képek szóbeli leírásával, „közvetítésével” történő rekonstruálással).

Média és mozgóképkultúra – A média kifejezőeszközei. A kiemelés (hangsúlyozás) alapeszközei a mozgóképi ábrázolásban, az írott és az online sajtóban.

- Mozgóképi szövegek (pl. filmetűdők, reklámok, klipek, előzetesek, animációs filmek) megfigyelése és elemzése. Napilapok, magazinok, hírportálok, címlapok és belső oldalak rendjének megfigyelése, elemzése.

Tárgy és környezetkultúra. Tervezett, alakított környezet.

- Tárgytervezés (pl. öltözék kiegészítő, csomagolás), tárgyalkotás (pl. saját amulett). Mintatervezés megadott cél érdekében (pl. pólóra).

Tárgy és környezetkultúra. Az épített környezet története.

- Tárgyak, épületek összehasonlító elemzése a történeti változást vagy a földrajzi elhelyezkedést jól szemléltető szempontok szerint (pl. anyaghasználat, funkció).

8.évfolyam

Kifejezés, képzőművészet. Érzelmek, hangulatok kifejezése.

- Látványok, jelenségek asszociatív megjelenítése, kifejező feldolgozása színes technikákkal.

Kifejezés, képzőművészet. A művészi közlés, mű és jelentése.

- Személyes véleményt kifejező elemző jellegű vizuális megjelenítés adott témában (pl. felnőtté válás, tolerancia, szorongás).

Vizuális kommunikáció. Mozgóképi közlés.

- A mozgóképi nyelv alapjainak, működésének értelmezése. (pl. díszlet, jelmez, fényhatások).

Vizuális kommunikáció. Montázs.

- Térben és időben egymástól távol eső elemek, részletek, motívumok egységes egészzé szervezése új információközlés, alkotás létrehozása, különféle technikával megvalósított konkrét feladatmegoldás (pl. fotókollázs) érdekében.

Vizuális kommunikáció. Vizuális kommunikációs formák.

- A verbális és a vizuális kommunikáció közötti lényegi különbségek felismerése és megfogalmazása kreatív gyakorlatok tanulságaiból levonva (pl. képek szóbeli leírásával, „közvetítésével” történő rekonstruálással).

Média és mozgóképkultúra – A média kifejezőeszközei. Reprodukálás és ábrázolás – a mozgókép kettős természete.

- A mozgóképi közlés kettős természetének, azaz egyszerre ábrázoló és reprodukáló alaptulajdonságának megtapasztalása és tudatosítása (pl. mobiltelefonnal rögzített képek vagy híradórészletek tanulmányozása alapján).

Média és mozgóképkultúra – A média kifejezőeszközei. A montázs szerepe és alapformái a mozgóképi ábrázolásban.

- A filmkép jelenidejűségének megtapasztalása, felismerése és a montázs alapfunkcióinak azonosítása a mozgóképi ábrázolásban (pl. a cselekmény folyamatosságának és ritmusának megteremtése, a mozgóképi szövegjellemző terének és idejének létrehozása, jelentésalkotás) kreatív gyakorlatok kapcsán.

Tárgy és környezetkultúra. Tervezett, alakított környezet.

- Tárgytervezés (pl. öltözék kiegészítő, csomagolás), tárgyalkotás (pl. saját amulett, egyszerű repülő eszköz). Mintatervezés.

Tárgy és környezetkultúra. Az épített környezet története.

- Az építészet történetében megjelenő alapvető térszervezést és tömegalakítást (pl. alaprajztípusok, alátámasztó elemek, térlefedések) szolgáló építészeti megjelenések összegzése a fontosabb építészettörténeti példák alapján.

-

Ének - zene

5.évfolyam

Az énekes anyagból 5 magyar népdalt tudjon énekelni emlékezetből: stílusosan, egyénileg.

A tanult zenei elemeket ismerje fel. A többször meghallgatott zeneműveket ismerje fel hallás után. A zenehallgatásra ajánlott, többféle stílusból, zenei korszakból kiválasztott zeneművek egy részét ismerje fel (min. 3 alkotás).

6.évfolyam

Az énekes anyagból 5 magyar népdal, 1 történeti ének, 1 műdalt tudjon elénekelni emlékezetből stílusosan és kifejezően. A többször meghallgatott zeneműveket ismerje fel hallás után. A zenehallgatásra ajánlott stílusból, zenei korszakból kiválasztott zeneműveket jellemző részleteik alapján ismerje fel (min. 3 alkotás).

7.évfolyam

Az énekes anyagból 8 dalt (magyar dal: népdal, népies dal, népies műdal; műdal) tudjon elénekelni emlékezetből stílusosan és kifejezően. Az új zenei elemeket ismerje fel kottaképről.

A zenehallgatásra ajánlott stílusból, zenei korszakból kiválasztott zeneműveket jellemző részleteik alapján ismerje fel (min. 3 alkotás).

8.évfolyam

Az énekes anyagból 10 szemelvényt (magyar népdal, történeti ének, műdal) emlékezetből tudjon elénekelni kifejezően. Az új zenei elemeket ismerje fel kottaképről. A zenehallgatásra ajánlott stílusból, zenei korszakból kiválasztott zeneműveket jellemző részleteik alapján ismerje fel (min. 3 alkotás).

Technika és tervezés

5.évfolyam

Ételkészítés

- Tudja mi a különbség az étel és élelmiszer között.
- Tudjon asztalt megteríteni egy 2 fogásos ebédhez.

Gyakorlati feladat: Egyszerű alapanyagokból tudjon szendvicset készíteni.

Teendők a háztartásban és a lakókörnyezetben

- Tudja mit jelent a környezettudatos épületek tervezése.
- Ismerje a papír nyersanyagát és alapanyagát.

Gyakorlati feladat: Tudjon papírból házat elkészíteni, előre elkészített hálójárból.

Tárgyi kultúra, technológiák, tárgykészítés, modellezés

- Tudja mi a különbség a természetes és mesterséges faanyagok között.
- Ismerje a puhafa, keményfa néhány tulajdonságát.
- Tudja felsorolni a mesterséges faanyagokat
- Ismerje a műszaki rajzi jeleket és tudja alkalmazni, tudjon rajzot olvasni.
- Ismerje a természetes szálanyagok csoportjait.
- Ismerje az ideiglenes és végleges öltéseket.

Gyakorlati feladat: tudja a fonalfűrész és az illesztő fűrész szakszerűen használni egyszerű tárgyat elkészíteni fából műszaki rajz és leírás alapján.

Közlekedési ismeretek

- Ismerjen néhány közlekedési táblát, útburkolati jelet.

6.évfolyam

Ételkészítés

- Tudjon ételreceptet értelmezni.
- Tudjon 3-4 tartósítási eljárást felsorolni.
- Tudjon 4-5 hungarikumot felsorolni.

Gyakorlati feladat: tudjon paradicsomlevest készíteni sűrített paradicsomból, recept alapján.

Teendők a háztartásban, lakókörnyezetben

- Ismerjen néhány építőipari szakmát
- Ismerje az egyes bútorok funkcióit, tudja azokat csoportosítani.

- Tudjon felsorolni néhány veszélyes anyagot, melyet a háztartásban használunk, ismerje annak helyes tárolását.

Gyakorlati feladat: tudja egy kész lakás alaprajzon a helyiségeket célszerűen berendezni a bútorokat sablonból elkészíteni.

Tárgyi kultúra, tárgykészítés

- Tudja milyen anyag a műanyag, ismerje annak környezeti hatásait.
- Hóvel szembeni viselkedés szerint milyen műanyag csoportokat különböztetünk meg.
- Tudjon megnevezni egy műanyaggyártási technológiát.
- Ismerje, hogy a fémeket, milyen fémcsoportba sorolhatjuk be.
- Ismerje a vas néhány tulajdonságát.
- Tudja merőleges vetítésű tárgyakkal vetítve hány vetülete van egy tárgynak.
- Vetületi ábrázolásból ismerje a 3 főnézetet, azok helyét a rajzon.
- Tudjon egyszerű tárgyat a 3 főnézetben ábrázolni, merőleges vetítésű tárgyakkal

Gyakorlati feladat: egyszerű tárgy készítése műanyagból – műszaki rajz és leírás alapján egyszerű tárgy készítése fémből --- műszaki rajz és leírás alapján.

Közlekedési ismeretek

- Ismerje a biztonságos kerékpáros közlekedés szabályait.

7.évfolyam

A háztartás és a közszolgáltatások

- Ismerje az egyszerű áramkörök és a lakás elektromos hálózatának rajzi jeleit.
- Ismerje az elektromos áram használatára vonatkozó biztonsági szabályokat.
- Ismerje a lakás tüzelőberendezéseit, fűtő anyagokat.
- Ismerje a lakás vízvezeték hálózatát.
- Tudjon felsorolni néhány takarékosági lehetőséget fűtés, víz, elektromos áram használatánál.
- Tudja miért jó a szelektív hulladékgyűjtés.
- Tudja megszerelni a lakás elektromos hálózatából az egyszakú kapcsolást.
- Tudjon értelmezni egy közüzemi számlát.

Gyakorlati feladat: tudjon megszerelni egy egyszerű áramkört.

Közlekedési ismeretek

- Ismerje a biztonságos túrakerékpározás szabályait.

- Ismerje az elsősegélynyújtás általános cselekvési sorrendjét.

Tárgyi kultúra, technológiák, tárgykészítés, modellezés

- Ismerje a géprendszer részrendszereit.
- Tudja mi a közlőmű feladatai.
- Ismerje a varrógép felépítését.
- Tudja csoportosítani a háztartási hulladékokat.

Gyakorlati feladat: Tudjon dörzshajtást szerelni a szerelőkészletből. Tudja a varrógépet befűzni és egyenesen varrni. Tudjon forrasztani.

Továbbtanulás, munkakörnyezetek megismerése, munkahely-látogatás

- Ismerjen 2 faipari, 2 fémipari, 2 építőipari szakmát.
- Tudja elmondani röviden az általa ismertett szakmákban mi a feladata a szakmunkásnak, milyen iskolát kell elvégezni az adott szakmához.

Digitális kultúra

5.évfolyam

Az informatikai eszközök használata

- tudja a legszükségesebb perifériákat rendeltetésszerűen használni (egér, billentyűzet)
- tudjon tájékozódni a számítógép könyvtárszerkezetében
- tudjon mappákat és fájlokat létrehozni, másolni, törölni

Alkalmazói ismeretek

- képes legyen egyszerű ábrákat, rajzokat készíteni rajzoló programmal
- tudja a rajzeszközöket megfelelően használni

Problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel

- képes legyen az információ jellemző felhasználási lehetőségeinek megismerésére
- képes legyen egyszerű algoritmusok megvalósítása a számítógépen, ábrák készítésére technőccel

Infokommunikáció

- legyen képes keresőkérdések megfogalmazására, böngészőprogram kezelésére

Az információs társadalom

- ismerje az infokommunikációs viselkedési szabályokat

Könyvtári informatika

- képes legyen a könyvtártípusok megkülönböztetésére
- tudja az iskolai könyvtár eszköztárát készségszinten használni

6.évfolyam

Az informatikai eszközök használata

- ismerje a számítógép részeinek és alapvető perifériáinak funkcióit, tudja azokat önállóan használni
- legyen képes kezelni a billentyűzetet és az egeret
- ismerje a mappaszerkezetben való tájékozódás alapfogalmait
- tudjon a könyvtárszerkezetben tájékozódni, mozogni, könyvtárat váltani, fájlt keresni
- tudjon mappát másolni, mozgatni, létrehozni és törölni
- tudjon önállóan kommunikálni ismert programokkal
- tudjon az iskolai hálózatba belépni, onnan kilépni, ismerje és tartsa be a hálózat használatának szabályait

Alkalmazói ismeretek

- egyszerű zenés alkalmazások, animációk elkészítése és használata
- képes legyen adatok csoportosítására, értelmezésére, táblázatba rendezésére
- tudjon néhány közhasznú információforrást használni
- tudjon szöveget karakter szinten formázni és egyszerű dokumentumot készíteni
- ismerje egy bemutatókészítő-program egyszerű lehetőségeit, tudjon rövid bemutatót készíteni
- tudjon különféle adatbázisokban keresni

Problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel

- legyen képes egyszerű, hétköznapi algoritmusokat értelmezni, illetve végrehajtani

Infokommunikáció

- tudja az irányított információkeresés eredményét értelmezni
- képes legyen a levelezőrendszer alapvető szolgáltatásainak alkalmazására
- tudjon saját e-mail címet létrehozni
- tudjon üzenet küldeni, fogadni, tudjon levelet továbbítani, mellékletet csatolni
- képes legyen Internetes portálok, szöveges és képi információforrások használatára

Az információs társadalom

- tudjon eligazodni az iskolai könyvtár szabadpolcos állományában
- konkrét nyomtatott és elektronikus forrásokban képes megkeresni a megoldáshoz szükséges információkat

7.évfolyam

Informatikai eszközök használata

- legyen képes a számítógép legfontosabb perifériáit használni
- tudjon tájékozódni a számítógép könyvtárszerkezetében

Alkalmazói ismeretek

- képes legyen kisebb méretű, de többféle formátumú dokumentum minta vagy leírás alapján történő elkészítése
- ismerje és tudja kezelni a multimédia alapelemeit (szöveg, kép, mozgóképek, hang)

Problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel

- Képes legyen egyszerű feladatokhoz (néhány utasításból álló) algoritmusokat készíteni.
- ismerjen fel algoritmus szerkezeteket (elágazás, ciklus)

Infokommunikáció

- képes legyen hatékony, céltudatos információszerzésre

Az információs társadalom

- tudja használni az elektronikus levelezés alapszolgáltatásait

Könyvtári informatika

- ismerje a könyvtártípusokat,
- tudja használni az elektronikus könyvtárat
- tudjon információt keresni segédkönyvekben

8.évfolyam

Alkalmazói ismeretek

- a tanuló ismerje a számítógép fontosabb alkalmazási területeit és jelentőségét a mai társadalomban
- képes legyen többféle formázást tartalmazó szöveges–rajzos-táblázatos dokumentumkészítésére
- minta alapján tudjon dokumentumot készíteni
- tudjon adatokat táblázatos formában és diagrammon megjeleníteni

Problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel

- képes legyen Adott feladat megoldásához algoritmuselemek, algoritmusok tervezésére, végrehajtására

Az információs társadalom

- ismerje az adatokkal való visszaélések, veszélyek, azok kivédése, a védekezés módszereit

Könyvtári informatika

- tudja, hogy a tárgyszó és a szakjelzet a könyv témáját fejezi ki.
- tudjon a szakjelzet ismeretében a szabadpolcon műveket keresni
- legyen képes (segítséggel) a tárgyi katalógust használva egyszerű keresési feladatokat megoldani
- tudjon forrásokra hivatkozni

Etika

5.évfolyam

- A tanuló legyen tisztában az egészség megőrzésének jelentőségével, tudja, hogy ezért maga is felelős.
- Képes legyen különféle szintű kapcsolatok kialakítására, ápolására, rendelkezzen a konfliktusok kezelésének, az elkövetett hibák kijavításának néhány, a gyakorlatban jól használható technikájával.
- Beszélgetéskor képes legyen erkölcsös véleményalkotásra, illetve a saját helyünk megítélésére a világban. Képes legyen pozitív és negatív véleményalkotásra, a kommunikáció helyes formáját használva.
- A család fontosságának felismerése, a napi helyes életvitel kialakítása szintén alapkövetelmény. A mindennapokban való helyes viselkedés kialakítása, a pozitív viselkedéskultúra alkalmazása a mindennapokban, az iskolai házirend betartása is elvárt a tanulótól.
- A tanulóknak fokozatosan kialakuljon a közös európai és a magyar múlt öröksége iránti megbecsülés. Illetve a másokért való felelősségvállalás és a környezettudatos életmód kialakulása szintén elvárt. A problémák erőszakmentes, konstruktív és morálisan elfogadható kezelésének a mintáit is el kell sajátítani.

6.évfolyam

- Legyen tisztában azzal, hogy az emberi tevékenység hatással van a környezet állapotára, törekedjen arra, hogy tevékenységével minél kevésbé károsítsa a környezetét.
- Ismerje a modern technika legfontosabb előnyeit, hátrányait, felismerje magán a függőség kialakulásának esetleges előjeleit.
- Képes legyen erkölcsös véleményalkotásra, a saját helyünk megítélése a világban.
- Képes legyen a család világban elfoglalt helyét megfelelő módon megítélni. Kialakítsa a napi helyes életvitelt, az önálló életre nevelés jegyében megfelelő lépéseket tegyen.
- Képes legyen az értékes ember felismerésére. Pozitív célok meghatározására és annak eléréséhez szükséges lépések megtételére, saját életének irányítására.
- Az iskolai házirend ismerete, elfogadása szintén alapkövetelmény. Az önismeret és a társas kultúra ismeretének mélyítése is elvárt.
- Rendelkezzen a szóbeli és az írásbeli önkifejezés alapvető eszköztárával.

7.évfolyam

- Értse, hogy az ember egyszerre biológiai és tudatos lény, akit veleszületett képességei alkalmassá teszik a tanulásra, mások megértésére, önmaga vizsgálatára. Érti, hogy az

emberek viselkedését, döntéseit tudásuk, gondolataik, érzelmeik, vágyaik, nézeteik és értékrendjük egyaránt befolyásolják

- Képes legyen ellenállni a csoportnyomásnak, és saját értékrendje szerinti autonóm döntéseket hozni.
- Fontos a másokért való felelősségvállalás kialakulása és az önkéntesség, segítségnyújtás belső igényének megalapozása.
- Elvárt a testi és lelki egészség, illetve a családi élet fontosságának felismerése.
- Fontos az állampolgári ismeretek és a demokrácia elvének elmélyülése, valamint az esztétikai-művészeti tudatosság, kifejező képesség és médiatudatosság kialakulása.

8.évfolyam

- Képes erkölcsi szempontok szerint mérlegelni különféle cselekedeteket, és el tudja viselni az értékek közötti választással együtt járó belső feszültséget.
- Legyen nyitott más kultúrák befogadására. A személyes világnézet kialakulása is alapvető.
- A társadalmi igazságosság igényének kialakulása is elvárt a tanulótól. Érti a szabályok szerepét az emberi együttélésben, s e belátás alapján igyekszik alkalmazkodni hozzájuk; igényli azonban, hogy maga is alakítója lehessen a közösségi szabályoknak.
- Legyen elképzelése saját jövőjéről, legyen tisztában azzal, hogy céljai eléréséhez erőfeszítéseket kell tennie.
- Fontos, hogy tisztában legyen saját helyével a világban, s ennek tükrében tudjon döntéseket hozni.
- Tisztában kell lennie a függőséget okozó szokások súlyos következményeivel.

2.sz. Melléklet

Tanulósobai szabályzat

- A tanulószoba az utolsó tanítási órától 16:00-ig tart. A tanulók a tanítás vége és a tanulósobai tanulás kezdete között ebédelnek, levegőznek, játszanak. Ügyelet van 18:00 óráig, de ezt külön kérni kell.
- A tanulósobát évfolyamonként szervezzük meg.
- Amennyiben valamelyik évfolyamból 12 tanulónál kevesebb jelentkezik, akkor összevonunk két évfolyamot.
- A tanulósobai foglalkozásokat a csoporthoz beosztott pedagógus vezeti. Jelentkezés a tanulósobára minden tanévben szeptember 5-ig írásban, mely szeptember 1.-jén indul (A tanulószoba szervezésének ideje alatt ideiglenes csoportokat hozunk létre.)
- A tanulósobai foglalkozáson való részvétel nincs az iskolai étkezéshez kötve. Hozhat magával hideg élelelmet vagy hazamehet étkezni. Aki otthon étkezik, annak 14:40-re kell visszajönnie a másnapi órarend szerinti felszereléssel.
- A tanulósobásoknak a csoportterembe érkezéskor a mobiltelefont, tabletet a tanulósobai foglalkozást vezető tanárnak le kell adni, aki biztonságosan elzárja melyet távozáskor kaphat meg a tanuló. Ha olyan házi feladatot kap, melyet internet segítségével kell megoldania, a feladat elvégzéséhez visszakaphatja az okos telefonját, tablettjét.
- A tanulósobán a tanulóknak az aznap kapott házi feladatot tanulják meg.
- A tanulási idő 15.00-16:00-ig tart. Ennyi idő alatt maximum 2-3 tantárgy anyagából tudnak felkészülni a tanulók. Tehát van, amikor otthon is kell még tanulni.
- Aki beiratkozott, annak rendszeresen járni kell. Egy héten, maximum kétszer lehet kikérni más elfoglaltságra (különóra, edzés, gazdagító programban szereplő foglalkozásokra, alapítványi foglalkozás, zeneóra stb.) Ettől eltérni egyéni elbírálás alapján lehet. Indokolt esetben - kérvény benyújtásával - lehet a tanulósobát csak 16:00-ig igénybe venni. A rendszeres foglalkozásokat egy állandó eltávozási lapon jelentik be a szülők, melyet számon tart a csoportvezető.
- A tanuló üzenőfüzetébe kell beírni a szülőnek az alkalmankénti kikérést és ebbe írja be a pedagógus a szülő számára tanulósobai foglalkozással kapcsolatos információkat. A távolmaradást a tanulósobavezető engedélyezi.
- Ha egy osztály délelőtti programon vesz részt, hoznia kell a másnapi órarend szerinti felszerelését a délutáni zavartalan munka érdekében.
- Tanév közben, a ki- és beiratkozások minden hónap 1.-jén történhetnek, melyet a tanulósobavezető megbeszél az osztályfőnökkel, szükség esetén a gyermekvédelmi felelőssel. (nagyon indokolt esetben a ki- és beiratkozás eltérhet az elsejei dátumtól.)
- A tanulósobások kabátjaikat az osztálytermi öltöző szekrényben tartják délután is, így célszerű, hogy ahhoz rendelkezzenek saját kulccsal.

- Súlyos fegyelmi vétség esetén a tanulót az iskolavezetés eltanácsolja tanulószobáról.
- A tanulószobai szabályzatot tanévenként felül kell vizsgálni, ha szükséges módosítani kell és a megfelelő fórumokkal újra el kell fogadtatni.

Budapest, 2023. szeptember 01.

3.sz. Melléklet

A helyiségek és berendezések használati rendje

A tanulók az iskola létesítményeit, helyiségeit tanítási időben és azután is, csak valamelyik nevelő felügyeletével használhatják. Ez alól felmentést csak az iskola igazgatója adhat.

A szaktanterekben a tanulók csak a terembeosztásban feltüntetett időben tartózkodhatnak, szaktanárok jelenlétében.

A szertárosi feladatkört ellátó tanulók a szaktanár tudtával egyéb engedélyezett időpontban is lehetnek a szaktanteremben.

Az intézmény alkalmazottai az iskola helyiségeit, létesítményeit nyitvatartási időben rendeltetésszerűen használhatják. Ha az intézményi alkalmazottak nyitvatartási időn túlmenően igénybe kívánják venni az iskola helyiségeit, ezt az igazgatótól szóban vagy írásban kell kérvényezni a használat céljának és időpontjának megjelölésével.

Az iskolai és személyi vagyonvédelem miatt az épületben az iskolai dolgozókon és a tanulókon kívül csak a hivatalos ügyet intézők tartózkodhatnak, illetve azok, akik erre az iskola igazgatójától engedélyt kaptak.

Az egyes helyiségek, létesítmények berendezéseit, felszereléseit, eszközeit elvinni csak az igazgató engedélyével lehet. Vagyonvédelmi okok miatt az üresen hagyott szaktantermet, szertárakat zárni kell. Vagyonvédelmi okokból zárva kell tartani a tanítási órák alatt a testnevelési öltözőket.

Az iskola épületébe érkező szülők, illetve idegenek belépését a portaszolgálat nyilvántartja.

Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata

A tanuló joga, hogy igénybe vegye az iskolában az oktatást szolgáló eszközöket pl. könyvtár, sporteszközök, informatikai eszközök. Ezt tanári felügyelettel, az egyes teremrendek betartásával, meghatározott időpontokban teheti.

A szaktanterem használati rendje

A speciálisan felszerelt szaktanterekben - informatika, technika, kémia, fizika termekben, a tornateremben, könyvtárban, ebédlőben – a helyiséghasználati rendet az ott munkáját végző pedagógus ismerteti a tanulókkal, mely szabályok betartása mindenki számára kötelező.

Az iskolai helyiségek berendezési tárgyait, felszerelési eszközeit a helyiségleltár szerint kell megőrizni. Bútorok (székek, padok) más helyiségbe való átvitele a terem felelősenek engedélyéhez kötött. A szaktanterem felszerelési tárgyainak használata, elektronikus berendezések üzemeltetése, stb. csak a használati utasítás betartásával engedélyezett. Az intézmény berendezését, gépét csak engedéllyel, saját használat céljából írásbeli engedély alapján lehet kivinni. A kölcsönkérő alkalmazottnak a tárgy átvételéről és az anyagi felelősségről elismervényt kell aláírni. A kiviteli engedély csak az igazgató és a leltári felelősséget vállaló pedagógus együttes aláírásával érvényes. Az engedélyen fel kell tüntetni a kölcsönzési határidőt.

4.sz. Melléklet

Bántalmazáskezelési protokoll

A Dr. Mező Ferenc Általános Iskola elkötelezett az iskolai agresszió és a kortársbántalmazás (bullying) megelőzésében, kezelésében. Alapelvünk, hogy iskolánkban a bántalmazás semmilyen formája nem megengedett, a bullying minden esetben következményekkel jár.

Ennek érdekében működtetjük a Békés iskolák programot.

A „Bántalmazáskezelési protokoll” -ről az iskolába lépéskor a házirenddel együtt mindent tanulót, szüleit, nevelőszülőket és minden új dolgozót tájékoztatni kell.

A bántalmazáskezelési protokoll célja:

- A bullyinggal kapcsolatos közös álláspont (zéró tolerancia) kialakítása;
- Iránymutatás a bullying kezeléséhez

A bántalmazás (bullying) definíciója, fajtái

Bántalmazásról (kortársbántalmazás, bullying): akkor beszélünk, ha „a diákat zaklatás vagy elnyomás éri, ha ismétlődően és hosszú időn keresztül negatív cselekedetnek teszi ki egy vagy több más diák”. A bullying az agresszió speciális formája.

Akkor beszélhetünk bántalmazásról (bullying), ha az alábbi 3 feltétel teljesül:

- az agresszív viselkedés vagy sérelem okozása **szándékos**;
- ha **ismétlődően és hosszú időn keresztül** követik el;
- olyan interperszonális kapcsolatokban zajlik, ahol **hiányzik a hatalmi egyensúly**
- *(egyenlőtlen erőviszonyok alakulnak ki)*

Bántalmazás fajtái:

1. Fizikai

- a másik megütése, megrúgása, lökdösése, hajának meghúzása a *sérelemokozás szándékával*
- a másik személyes holmijának eltulajdonítása, elrejtése vagy megrongálása

2. Verbális (szóbeli)

- a másik kigúnyolása, gúnyneveken szólítása
- csúfolás,
- szidalmazás
- fenyegetés, megfélemlítés

3. Szociális (v. kapcsolati)

- Pletykák vagy hazugságok terjesztése egy személyről

- Nyilvános megalázás, megszégyenítés, ilyen helyzetbe hozása
- Kirekesztés a csoportból, közösségből, figyelmen kívül hagyás

4. *Cyberbulling* (online térben vagy mobiltelefonon, tableten megvalósuló)

- erőszakos üzenetek küldése valakiről egy csoportnak
- rosszindulatú dolgok posztolása valakiről
- szándékos kirekesztés egy csoportból
- fenyegető vagy megfélemlítő üzenetek küldése online vagy telefonon keresztül (online zaklatás)
- valaki más nevében posztolni olyan dolgokat, melyek rossz színben tüntetik fel („személyiséglopás”)
- személyes, kényes infók kipoztolása valakiről
- „happy slapping” (azért pofozkodik, hogy felvehesse, és online posztolhassa)

A bántalmazás (bullying) szereplői:

1. Bántalmazó
2. Bántalmazott/Áldozat
3. Szemlélők

A bullying kezelése

A bullying kezelésének alapelvei:

- A bántalmazás (De nem a bántalmazó személyének) elítélése, a bántalmazó viselkedés megszüntetése
- A bántalmazott megerősítése, támogatása és védelme
- A bántalmazó és a bántalmazott kapcsolatának helyreállítása
- A bántalmazó segítése

Az esetkezelés menete

I. A jelzés érkezése, fogadása, dokumentálása

A Dr. Mező Ferenc Általános Iskolában a bántalmazások (bullying) kezelésére esetkezelő team működik. A team tagjai az intézményben dolgozó, a feladatra önként jelentkező pedagógusok. A bántalmazáskezelő team tagjainak neve nyilvános, szerepel az intézmény honlapján, a házirendjében és az iskola épületében jól látható helyen kifüggesztésre kerül. A bántalmazással kapcsolatos jelzés érkezhetsz pedagógustól, az iskola egyéb alkalmazottjától, tanulótól, szülőtől, egyéb személytől.

A jelzés történhet az esetkezelő team tagjainak személyes megkeresésével, írásban vagy telefonon. A team a névtelenül érkező jelzéseket is kivizsgálja.

A beérkező jelzések az erre a célra kialakított formanyomtatványon rögzítésre kerülnek. A bántalmazáskezelés folyamatáról minden esetben jegyzőkönyv készül. A jegyzőkönyvbe történő betekintés intézményünk iratkezelési szabályzatával összhangban lehetséges.

Az esetkezelést a team két tagja végzi. Ők –lehetőség szerint – nem állnak kapcsolatban (nem tanítják) sem a bántalmazottal sem a bántalmazóval. A jelzés beérkezése utána a bántalmazás hátterének feltárása érdekében külön –külön beszélgetést folytatnak a bántalmazóval és az áldozattal is.

II. Támogató beszélgetés az áldozattal

A bántalmazáskezelő team tagjai állást foglalnak az áldozat támogatása, segítése mellett, és elutasítják a bántalmazást (DE nem a bántalmazó személyét).

A támogató beszélgetés célja:

- a bántalmazás hátterének feltárása
- Az áldozat támogatása – az áldozatkezelés alapelveinek betartásával

A támogató beszélgetés során a pedagógusok tájékoztatják az áldozatot az esetkezelés menetéről.

A segítő beszélgetés során az áldozat segítségét a következő alapelvek szerint végzik:

1. Az áldozat védelmének biztosítása
  - fokozott tanári felügyelet megszervezése
  - opotenciális védelmezők, mentorok bevonása a bántalmazottal együttműködve
2. A kontroll visszaállítása

A bántalmazottat bevonják az esetkezelés folyamatába; minden lépésről tájékoztatják, minden lépést előzetesen egyeztetnek vele.

3. Az áldozat megerősítése
  - kapcsolati téren: baráti kapcsolatok kialakításának segítése
  - pszichológiai téren: szükség esetén iskolapszichológus bevonása
  - testi téren: önvédelmi oktatás, erősítés, sport

III. Konfrontatív beszélgetés a bántalmazóval

Az esetkezelő team két tagja konfrontatív beszélgetést folytat a bántalmazóval. A beszélgetés célja a bántalmazó szembesítése tettével, a bántalmazás leállítása. Az esetkezelő team tagjai egyértelmű üzenetet közvetítenek a bántalmazó felé: az iskolában nem megengedett a bántalmazás, ezért azt be kell fejeznie.

IV. A bántalmazó és a bántalmazott kapcsolatának helyreállítása

Iskolánk a Békés szemlélet alapján fontos célnak tekinti a bántalmazó és az áldozat kapcsolatának helyreállítását. Ennek érdekében az esetkezelés során nem a büntetésre helyezük a hangsúlyt, hanem a jóvátételi szemléletet erősítjük. A bántalmazó ennek érdekében

jóvátételt ajánlhat fel az áldozatnak, amitől az jobban érzi magát és a bántalmazás során számára okozott testi és lelki károkat jóváteszi. A jóvátételről írásos megállapodás készül.

V. A szűkebb közösség, a bántalmazásban érintett osztály bevonása

A bántalmazásban érintett osztály bevonása azt az üzenetet közvetíti a közösség felé, hogy mi nem tűrjük a bántalmazást, és egyetlen ilyen tett sem maradhat következmények nélkül. Ez egyrészt növeli a közösség, az osztály biztonságérzetét, másrészt segíti a védelmezői attitűd kialakulását.

Az osztály tájékoztatása az esetről az osztályfőnök feladata az osztály előzetes tudására építve. A tájékoztatás előtt az áldozattal egyeztetni, hogy mi hangozhat el a közösség felé.

VI. Utánkövetés

Az esetkezelés lezárása után (kb.2 hét múlva), az esetkezelő team újra leül az áldozattal és a bántalmazóval is külön-külön. Amennyiben az áldozat a bántalmazás megszűnéséről számol be, kapcsolatuk helyreállítása érdekében az esetkezelő team felajánlja a jóvátétel lehetőségét. Amennyiben az áldozat szeretne élni ezzel a lehetőséggel, az esetkezelő team tagjai megszervezik a resztoratív eljárást.

Amennyiben az esetkezelés nem vezet sikerre, a bántalmazás nem áll le, akkor szankciók lépnek életbe. A szankciók közül elsősorban a közösségért végzett munkát részesítjük előnyben.

Amennyiben ez sem vezet eredményre, vagy a bántalmazás olyan súlyosságú, akkor a bántalmazó szóbeli és írásbeli figyelmeztetésben részesülhet vagy fegyelmi tárgyalásra is sor kerülhet. A szankciókat iskolánkban az intézményvezető gyakorolja a házirendben leírtak szerint. Ha a bántalmazás során büntetőjogi felelősség is megállapítható, akkor a rendőrség bevonása is szóba jöhet. A súlyos bántalmazásról az iskola jelzést küld a gyermekjóléti szolgálat felé.

VII. A bántalmazó és a bántalmazott szüleinek tájékoztatása

Az esetkezelésbe az iskola az érintett szülőket nem vonja be, de az esetkezelés menetéről, fejleményéről tájékoztatja őket.

VIII. A bántalmazáskezelés során szerzett információk alapján, szükség esetén egyéb intézményi (iskolapszichológus, gyermekvédelmi felelős, iskolai szociális segítő) és/vagy külső szakemberek bevonása

Mindig az érintett gyermek bevonásával, szülők tájékoztatásával és engedélyével történik.

A bántalmazáskezelési protokoll során felhasznált szakirodalom:

az ENABLE antibullying program (<http://enable.eun.org/>),

a KiVa antibullying program (<http://www.kivaprogram.net/hu>),

Jármí Éva-Piros Vera: Az iskolai bántalmazás: bullying - In: N. Kollár Katalin-Szabó Éva (szerk.): Pedagógusok pszichológiai kézikönyve II., Osiris, Budapest, 2017. 266-286. old.